

Norsk Lovtidende.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 29

Utgitt 21 juli.

1910

Kongelig resolution

av 2 juli.

2 juli.

Den av Stortinget under 27 juni 1910 fattede beslutning angaaende konsulatavgift for budgetterminen 1910—1911 tages tilfølgende:

Beslutningen er saalydende:

Konsulatavgift av handelsfartøier, hvis drægtighet er 50 registertons netto og derover, og som gaar i utenriks fart, blir for budgetterminen 1910—1911 halvårlig at erlægge med 8 øre for dampskibe og 4 øre for seilskibe av hver registerton netto.

Seilskib, som har været oplagt i et sammenhengende tidsrum av mindst 30 dage, eftergives avgiften med 0,0222 øre pr. registerton netto for hver dag, det saaledes har været oplagt.

Saafremt den tid, som er forløpet, forinden der for et nybygget eller fra utlandet indkjøpt skib er utfærdiget nationalitetsbevis, utgjør mindst 30 dage, eftergives for hver dag av denne tid avgiften med for seilskib 0,0222 øre, for dampskib 0,0444 øre for hver registerton netto.

19 juli.
Nr. 1.

Lov

om aktieselskaper og kommanditaktieselskaper.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 6 juli 1910 saalydende:

Indledende bestemmelser.

§ 1. Som aktieselskap ansees i denne lov ethvert selskap med økonomisk formaal, hvis kapital er bestemt, og hvis medlemmer deltar alene med avtalt indskud uten at ha personlig ansvar for selskapets forpligtelser.

Selskapets grundkapital (grundfond) betegnes som aktiekapital og medlemmenes avtalte indskud som aktier.

Som kommanditaktieselskap ansees i denne lov ethvert selskap bestaaende av ett eller flere medlemmer (»fuldt ansvarlige medlemmer«), som har personlig ansvar, én for alle og alle for én, for selskapets forpligtelser, og tillike av medlemmer (»kommanditister«), som i selskapet har indskutt en bestemt paa aktier fordelt kapital og ikke hefter utenfor disse aktier.

Den av kommanditisternes indskutte kapital betegnes som kommanditkapital.

§ 2. Denne lov kommer ikke til anvendelse:

- a) paa Norges Bank,
- b) paa aktieselskap eller kommanditaktieselskap, hvis forretning udelukkende gaar ut paa at drive skibsfart eller paa at drive saadan virksomhet i forbindelse med ekspedition.

Paa aktieselskap, hvis forretning udelukkende gaar ut paa jernveisdrift, og i hvilket staten er økonomisk interessert, kommer loven kun til anvendelse i den utstrækning, som Kongen bestemmer.

Første del.

Om aktieselskaper.

1ste kapitel.

Om selskapets stiftelse.

§ 3. Et aktieselskap kan ikke bestaa av færre end tre personer. Enhver, som deltar i stiftelsen, maa tegne mindst én aktie.

Selskapet kan ikke konstitueres, før den hele aktiekapital er tegnet.

1ste avsnit.

19 juli.
Nr. 1.*Stiftelse uten tegningsindbydelse.*

§ 4. Hvis de, som vil danne et aktieselskap, selv overtar alle aktier, har de som stiftere at avholde konstituerende generalforsamling, i hvilken de samtlige skal møte enten personlig eller ved fuldmægtig med skriftlig fuldmagt.

I generalforsamlingen skal stifterne fremlægge i original eller bekræftet avskrift enhver kontrakt, som de maatte ha indgaat indbyrdes eller med andre vedkommende selskapets stiftelse. For at bli gyldig overfor selskapet maa kontrakten vedtages av samtlige møtende.

Om vedtagelsen av enhver kontrakt skal der ske tilførsel til generalforsamlingens protokol med angivelse av stifternes og medkontrahenternes navn samt av, hvad der fra hver av siderne skal ydes.

I protokollen maa derhos under særskilt post opføres ethvert utlæg, som stifterne maatte ha hat til juridisk eller teknisk bistand, bekjendtgjørelser eller lignende, og som de kræver godtgjort av selskapet.

§ 5. Indholdet av den overenskomst, som træffes angaaende selskapets stiftelse, skal samlet gjengives i generalforsamlingens protokol.

Denne gjengivelse av overenskomsten maa angi:

1. gjenstanden for selskapets virksomhet;
2. den kommune, hvor selskapet skal ha forretningskontor;
3. aktiekapitalen og de enkelte aktiers størrelse;
4. hvorvidt aktierne skal lyde paa navn eller paa ihænderhaver.

Derhos skal i denne gjengivelse fuldstændig indtages enhver bestemmelse, som maatte træffes om:

5. at enkelt klasse av aktier skal ha særegne, større eller ringere rettigheter, navnlig vedkommende utbytte eller andel i selskapsformuen eller særlig andel i selskapets styrelse;
6. at selskapet skal kunne tvinge aktie-eierne til at la deres aktier indløse — med angivelse av den maate, hvorpaa indløsning skal ske;
7. at aktiernes omsættelighet er indskrænket;
8. at der skal paahvile aktie-eierne forpligtelser utenfor pligten til at indfri aktiens paalydende beløp;
9. at der paa aktie skal kunne gjøres innskud, som ikke bestaar i rede penger;
10. at selskapet mot erlæggelse av vederlag i aktier eller paa anden maate skal til bruk eller eie overta bestaaende eller paatænkte anlæg eller andre formuesgjenstande;

- 19 juli. 11. at enkeltmand skal ha særskilt fordel eller forrettighet i
Nr. 1. selskapet;
12. at stiftere eller andre skal ha særskilt godtgjørelse for stiftelsen;
13. at selskapets virksomhet skal være begrenset til en viss tid, eller
14. at der for stemmeret i selskapets anliggender skal gjælde andre regler end de i § 61 tredje punktum indeholdte.
- Forsaavidt angaar de under 9—12 omhandlede bestemmelser, skal det nøiagtig angives, hvad der fra hver side skal ydes.

Derefter anføres i protokollen for hver stifters vedkommende, hvor mange aktier han tegner. Tegning, foregaat før denne tid, er ikke bindende for tegneren. Naar paa denne maate samtlige aktier er optat av stifterne er dermed selskapet stiftet. Naar vedtægter er besluttet og derefter valg paa tilidsmænd foretat, er selskapet konstituert. Om stemmegivning efter selskapets stiftelse gjælder de i 7de kapitel givne regler. Protokollen underskrives av samtlige møtende.

2det avsnit.

Stiftelse gjennom tegningsindbydelse.

§ 6. Hvis de, som vil danne et aktieselskap, ikke selv overtar samtlige aktier, har de som indbydere i et antal av mindst tre at utfærdige en av dem egenhändig underskrevet indbydelse til tegning av aktier og at bekjendtgjøre den i »Norsk Kundgjørelsestidende«.

Ved siden herav kan der ogsaa indbydes til aktietegning gjennom kundgjørelse i andre tidender eller ved opslag, omsendte prospekter eller cirkulærer, men disse indbydelser skal alene indeholde en ordret gjengivelse av den i Kundgjørelsestidenden indrykte underskrevne indbydelse.

§ 7. Indbydelsen skal indeholde angivelse av, hvad i § 5 nr. 1—4 er nævnt, og endvidere av:

1. den maate, paa hvilken og den frist inden hvilken tegning av aktier skal foregaa, samt de regler, efter hvilke der skal forholdes i tilfælde av overtegning;
2. hvor mange aktier indbyderne paa forhaand har overtat;
3. den maate hvorpaa og den frist hvormed den konstituerende generalforsamling skal indkaldes.

§ 8. Forsaavidt man vil:

1. træffe bestemmelse om, at aktierne skal utbydes til overkurs, eller
2. træffe nogen saadan bestemmelse som i § 5 nr. 5—14 nævnt,

maa forbehold herom med angivelse av bestemmelsens indhold indtages i indbydelsen. Skal indløsning av aktier kunne fremtvinges, maa derhos være angit den maate, hvorpaa indløsningen skal ske. 19 juli. Nr. 1.

Utlæg av saadan art som i § 4 sidste led nævnt kan ikke kræves godtgjort av selskapet, dersom det ikke er forbeholdt i indbydelsen.

§ 9. Det kan i indbydelsen bestemmes, at selskapet skal kunne stiftes, forsaavidt mindst en viss angit sum blir tegnet, men at tegningen skal kunne fortsættes, dog ikke utover en bestemt høiere sum. Efterat selskapet er konstitueret, kan aktier ikke tegnes, hvorimot yderligere forhøielse av aktiekapitalen alene kan finde sted paa den i §§ 24—26 eller § 27 foreskrevne maate.

§ 10. Tegning av aktier skal ske skriftlig paa tegningslister, som indeholder en ordret gjengivelse av den underskrevne indbydelse.

Først fjorten dage efter tegningsindbydelsens første bekjendtgjørelse i »Norsk Kundgjørelsestidende« maa der gives adgang til tegning av aktier.

Tegning, som av andre end indbydere er foretat før utløpet av denne tid eller i henhold til en tegningsindbydelse, som ikke fyldestgjør fordringene i § 7, er ugyldig.

§ 11. Den konstituerende generalforsamling indkaldes av indbyderne og skal avholdes inden ni maaneder efter tegningsindbydelsens første bekjendtgjørelse i »Norsk Kundgjørelsestidende«. Avholdes den ikke inden denne tid, kan enhver aktie-eier gjennem henvendelse til en av indbyderne begjære sin tegning utslettet; dog maa saadan henvendelse ske, inden generalforsamlingen er sat.

I tilfælde av overtegning har indbyderne at fatte beslutning overensstemmende med, hvad derom i tegningsindbydelsen er bestemt, forinden de indkalder til generalforsamling.

§ 12. I generalforsamlingen har indbyderne til protokollen at fremlægge:

1. den av dem utfærdigede tegningsindbydelse;
2. det nummer av »Norsk Kundgjørelsestidende«, hvori indbydelsen har været offentliggjort;
3. en av samtlige indbydere underskrevet beretning om selskapets stiftelse, bilagt — i original eller i bekræftet gjenpart — med enhver kontrakt, de maatte ha indgaat indbyrdes eller med andre vedkommende stiftelsen;
4. en av samtlige indbydere underskrevet opgave over de utlæg til juridisk eller teknisk bistand, bekjendtgjørelser eller lignende, som indbyderne maatte ha hat, og som de kræver godtgjort av selskapet;

19 juli. 5. tegningslisterne i original eller bekræftet avskrift med ind-
Nr. 1. bydernes skriftlige erklæring om, at den for stiftelsen
nødvendige kapital er tegnet.

I generalforsamlingen kan der ikke fattes beslutning, som strider mot nogen i tegningsindbydelsen optat bestemmelse av saadan art som i § 5 nr. 1—4 nævnt. Heller ikke kan der træffes nogen bestemmelse av saadan art som i § 5 nr. 5—14 nævnt, medmindre forbehold herom med angivelse av bestemmelsens indhold er indtat i tegningsindbydelsen, likesom en i tegningsindbydelsen optat bestemmelse av saadan art som i § 5 nr. 9—12 nævnt ikke kan utvides paa selskapets bekostning.

§ 13. I generalforsamlingen skal der først tages bestemmelse om, hvorvidt et udvalg av aktie-eiere skal nedsættes for at prøve de fremlagte aktstykker. Saafremt en tredjedel av de møtende aktie-eiere eller den eller de, som indehar aktier for en tredjedel av den i møtet repræsenterede kapital, stemmer derfor, blir saadant udvalg at nedsætte. Utvalget bestaar av tre medlemmer, hvis der ikke med almindelig stemmeflerhet fattes beslutning om et større antal. Dette udvalg, til hvilket indbyderne er pligtige at gi de fornødne oplysninger, har at avgi en skriftlig indstilling, hvorav der mindst tre dage før næste møte tilstilles hver aktie-eier med kjendt opholdssted en avskrift.

Er det besluttet, at saadant udvalg ikke skal nedsættes, avstemmes der om, hvorvidt selskapet skal stiftes. Er derimot saadant udvalg nedsat, fastsætter generalforsamlingen et nyt møte tidligst 14 dage derefter til behandling av utvalgets indstilling og avstemning om selskapets stiftelse.

Ved avstemning om det ovennævnte utvalgs nedsættelse og ved valg paa dets medlemmer medregnes ikke indbyderne eller de av dem repræsenterede aktier; det samme gjælder ved avstemning om selskapets stiftelse, naar saadant udvalg som i første led omhandlet har været nedsat.

Naar selskapet er stiftet, blir vedtægter at fastsætte og derefter valg av tillidsmænd at foreta. Hermed er selskapet konstitueret.

Om aktie-eiernes stemmegivning gjælder de i 7de kapitel givne regler.

3dje avsnit.

Selskapets registrering.

§ 14. Det konstituerte selskap skal anmeldes til registrering overensstemmende med lov om handelsregistre, firma og prokura av 17 mai 1890.

Anmeldelsen skal, foruten hvad der er foreskrevet, tillike indeholde oplysning om enhver aftale, som indgaar under bestemmelserne i nærværende lovs § 5 nr. 5—14, jfr. § 8. 19 juli. Nr. 1.

§ 15. Med anmeldelsen skal foruten selskabets vedtægter følge som bilag:

1. bekræftet gjenpart av den konstituerende generalforsamlings protokol samt av alt, hvad der til denne er fremlagt;
2. skriftlig erklæring fra selskabets styre om:
 - a. størrelsen av det beløb, som er indbetalt paa hver aktie, hvorfor vederlag skal ydes i penger;
 - b. at i tilfælde forskriftene i § 22, andet punktum er opfyldt, samt
 - c. at den, som skal gjøre indskud i værdigjenstande, som overdrages til bruk eller eie, har overdrat dem til selskapet eller for fast eiendoms vedkommende utstedt fornødent dokument.

4de avsnit.

Almindelige bestemmelser.

§ 16. Indeholder en tegning av aktier noget forbehold, som ikke er hjemlet i en i stiftelsesoverenskomsten eller tegningsindbydelsen indtat bestemmelse av saadan art, som i § 5 nr. 5—14, jfr. § 8, nævnt, er tegningen ugyldig.

Tages saadant forbehold uten at komme tilsyne i aktietegningen, er denne gyldig, men forbeholdet ugyldig like overfor selskapet.

§ 17. Først naar selskapet er registrert, kan det som saadant like overfor tredjemand erhverve rettigheter og paadra sig forpligtelser.

For forpligtelser, indgaat paa selskabets vegne før registreringen, hefter i mangel av anden aftale de, som har indgaat disse, personlig én for alle og alle for én.

§ 18. Frivillig overdragelse av aktie i et selskap, som er stiftet overensstemmende med §§ 4 og 5, eller som er stiftet overensstemmende med §§ 6—13, men uten at tegningsindbydelsen har været utlagt til offentlig tegning, er ikke bindende for erhververen, dersom den sker inden to aar efter den første offentliggjørelse av registreringen. Dog maa i begge tilfælde erhververen ha anlagt søksmaal herom inden tre aar efter den første offentliggjørelse av registreringen.

§ 19. Stifterne og indbyderne pligter uten hensyn til, om skade er forvoldt selskapet, én for alle og alle for én at

19 juli. overta, hvad der maatte mangle i den ifølge deres opgave til
 Nr. 1. den konstituerende generalforsamling tegnede aktiekapital.

Lignende forpligtelser paahviler styret med hensyn til dets opgave til registerføreren om indbetalt aktiekapital.

2det kapitel.

Om aktiekapitalen.

§ 20. Aktier maa ikke tillates tegnet til underkurs.

Tegnes aktier til overkurs, skal den derved erhvervede vinding anvendes til at dække omkostningene ved selskabets stiftelse eller ved utstedelsen av nye aktier. Det muligens overskytende blir at lægge til det i § 23 omhandlede reservefond.

§ 21. Indskud paa aktie kan ikke avgjøres med gjenstande, som selskapet ikke har bruk for i sin drift.

§ 22. Forinden selskapet kan registreres, maa der paa hver aktie, hvorfor ifølge avtalen vederlag skal ydes i penger, være indbetalt det hele beløp, dersom aktien lyder paa ihænde-haveren eller paa et mindre beløp end et hundrede kroner, og iøvrig mindst en halvdel eller for forsikrings-selskapers vedkom-mende mindst en fjerdedel av det paalydende beløp. Er ak-tierne ikke fuldt indbetalt, maa der være indkaldt et like stort beløp paa hver aktie av samme klasse.

Forsaavidt angaar andre selskaper end bank- og forsik-rings-selskaper, maa aktierne være fuldt indbetalt inden to aar efter selskabets registrering.

Blir aktiekapitalen forhøiet gjennom utstedelse av nye aktier, skal der inden to aar efter beslutningen om forhøielsen paa de nye aktier, hvorfor vederlag skal ydes i penger, være indbetalt, forsaavidt angaar aktier i bank- og forsikrings-selska-per, som lyder paa navn og paa mindst et hundrede kroner, henholdsvis en halvdel og en fjerdedel av det paalydende be-løp og iøvrig hele det paalydende beløp.

§ 23. I ethvert aktieselskap skal der dannes et reserve-fond, som alene maa anvendes til at dække underskud, som selskabets virksomhet efter aarsopgjøret eller et i regnskaps-aarets løp foretat opgjør har medført, og som ikke kan dækkes av andre i dette øiemed avsatte fond.

Til reservefondet skal der, forinden utdeling av utbytte kan finde sted, i bank- og forsikrings-selskaper avsættes mindst en femtedel av det aarlige overskud, indtil fondet har paadd en halvdel av aktiekapitalen; i andre selskaper avsættes mindst en tiendedel av overskuddet, indtil fondet har naadd en tiende-del av aktiekapitalen.

Synker reservefondet under det lovbefalte omfang, blir det atter at fylde efter samme regel. 19 juli.
Nr. 1.

Ved bank- og forsikrings-selskaper skal halvdelen av det lovbefalte reservefond anbringes i sikre og for bankers vedkommende tillike let realisable værdipapirer. Disse papirer maa ikke gives som sikkerhet for gjæld.

§ 24. Forhøielse av aktiekapitalen ved utstedelse av nye aktier kan alene besluttes av generalforsamlingen. Til gyldig beslutning herom utkræves, at to tredjedele av de avgivne stemmer er derfor. Saadan beslutning kan derhos først fattes, efterat selskapet er registrert. I beslutningen maa angives en bestemt høieste grænse for forhøielsen. Ingen avtale, som indgaar under nærværende lovs § 5 nr. 5—12, er gyldig uten samtykke av generalforsamlingen.

§ 25. Vil de ældre aktie-eiere eller fordringshavere i selskapet eller begge i forening ikke overta samtlige nye aktier, har styret eller den eller de, som generalforsamlingen dertil maatte ha bemyndiget, at utfærdige en egenhändig underskrevet indbydelse til tegning av aktier. I denne skal opgives det paa hver ældre aktie indbetalte beløb. Forøvrig kommer ogsaa paa denne tegningsindbydelse til anvendelse de i § 6, § 7 — med undtagelse av de to sidste nummer — § 8 og § 10 givne regler. Den frist, inden hvilken tegningen av aktier skal være avsluttet, maa ikke sættes fjernere end til seks maaneder efter tegningsindbydelsens første bekjendtgjørelse i »Norsk Kundgjørelsestidende«. Efter utløpet av den i indbydelsen satte frist kan aktier ikke tegnes.

Naar tegningen er avsluttet eller tegningsfristen utløpet, har styret at inndra tegningslisten og, om nødvendig, at foranstalte reduktion av overtegning i overensstemmelse med tegningsindbydelsen.

§ 26. Inden seks maaneder efter utløpet av den i § 22, 3dje led fastsatte frist skal der ske anmeldelse til handelsregistret om den stedfundne forhøielse av aktiekapitalen, omfattende de aktier, hvorpaa er indbetalt et saa stort beløb som i § 22, 3dje led foreskrevet. Er der truffet avtale, som indgaar under nærværende lovs § 5 nr. 5—12, skal oplysning derom indtages i anmeldelsen.

Med anmeldelsen skal følge som bilag:

1. tegningslister i original eller i bekræftet gjenpart eller anden legitimation for, at samtlige aktier er overtat;
2. enhver avtale — i original eller i bekræftet gjenpart — av den art, at den indgaar under nærværende lovs § 5 nr. 9—12;

19 juli. 3. skriftlig erklæring fra styret, indeholdende de i § 15 nr.
Nr. 1. 2 foreskrevne oplysninger samt bevidnelse om, at de for
forhøielse av kapitalen i § 24 opstillede betingelser fore-
ligger.

Saafernt der senere foregaar indbetaling i saadan utstræk-
ning som i § 22, 3dje led foreskrevet paa flere aktier, kan
der ske ny anmeldelse herom.

De i §§ 16, 18 og 19, andet led givne regler finder til-
svarende anvendelse ved forhøielse av aktiekapitalen gjennom
utstedelse av nye aktier.

§ 27. Forhøielse av aktiekapitalen gjennom tilskrivning
paa aktierne skal anmeldes til handelsregistret. Med anmel-
delsen skal følge skriftlig erklæring fra styret om, at den sted-
fundne forhøielse av aktiekapitalen virkelig har fundet sted
gjennom overførelse av selskapets fond eller paa anden maate.

Reglen i § 19, andet led finder tilsvarende anvendelse.

§ 28. Et aktieselskap kan ikke ta viljesbestemt pant i
egne aktier og kan med de i § 29 nævnte undtagelser kun
erhverve eller indkjøpe dem under iagttagelse av de for aktie-
kapitalens nedsættelse givne regler.

§ 29. Det er et bankselskap tillatt at indkjøpe egne
aktier for fremmed regning.

Det er ethvert aktieselskap tillatt at erhverve egne aktier
under tvangsinddrivelse efter § 43 eller til fyldestgjørelse av
egen fordring, som er sikret ved utlæg i aktierne. Disse
skal snaest mulig igjen avhændes, og ved næste general-
forsamling skal der gjøres særskilt indberetning om kjøpet,
likesom de endnu ikke avhændede aktier uttrykkelig skal
opføres i regnskapet som »egne aktier i egen besiddelse«.

Likeledes er det selskapet tillatt at erhverve egne aktier
til amortisation, hvis de er fuldt indbetalt. Dog kan saadan
amortisation alene finde sted i henhold til en derom fattet
generalforsamlings-beslutning, likesom selskapet dertil alene kan
anvende sit aarlige overskud eller et av overskuddene i saadant
øiemed oplagt særskilt fond. Gjennem tvungen indløsning kan
amortisation alene finde sted i henhold til bestemmelse truffet
ved stiftelsen (tegningsindbydelsen) eller for nye aktiers ved-
kommende ved beslutningen om aktiekapitalens forhøielse. Om
kjøpet eller indløsningen avgir styret indberetning til repræ-
sentantskapet, dersom saadant findes, og til generalforsamlingen.
De til amortisation erhvervede aktier skal straks tilintetgjøres
av styret og anmeldelse derom avgives til handelsregistret.

19 juli.
Nr. 1.**3dje kapitel.****Om aktier og deres overdragelse.**

§ 30. Samtlige aktier i et selskap skal være like store og udelelige samt lyde paa viss sum, ikke under ti kroner.

§ 31. For aktierne skal utstedes aktiebrev, som skal være datert, underskrevet av styret og indeholde: selskapets navn og gjenstanden for dets virksomhet; registreringens datum; aktiens størrelse og, hvis den ikke lyder paa ihændehaveren, aktie-eierens navn; derhos skal det i aktiebrevet tydelig anføres, hvor meget der inden dets utlevering er indbetalt paa det. Ethvert aktiebrev skal være underskrevet av mindst tre personer. Har styret færre medlemmer, vælger generalforsamlingen blandt aktie-eierne det manglende antal til at underskrive aktiebrevene sammen med styret. Av underskriftene skal mindst én være haandskrevet; forøvrig kan navnetrækkene gjengives ad mekanisk vei.

Forsaavidt der er truffet bestemmelser, som gjør indskrænkning i aktiernes omsættelighet, paalægges aktie-eierne forpligtelser utenfor pligten til at indfri aktiens paalydende beløp eller tilsteder tvungen indløsning, skal indholdet av disse bestemmelser gjengives i aktiebrevet.

Aktierne skal være numerert; et aktiebrev kan dog omfatte flere aktier og skal da indeholde et tilsvarende antal nummer.

Aktiebrev maa først utfærdiges, efterat selskapet eller — ved utstedelse av nye aktier — den stedfundne forhøielse av aktiekapitalen er registret.

Er aktiekapitalen nedsat paa anden maate end ved kjøp eller indløsning av selskapets egne aktier, maa aktierne i overensstemmelse hermed ogsaa nedskrives og dette paaføres aktiebrevene eller nye saadanne utstedes.

§ 32. Aktiebrev, som ikke er fuldt indbetalt, maa ikke utleveres uten mot aktie-eierens forskrivelse til selskapet for den ikke indbetalte del av aktien (grundfonds-forskrivelse).

Grundfonds-forskrivelsen kan ikke overdrages og heller ikke gives som sikkerhet eller tages i utlæg for gjæld.

§ 33. Ved ethvert selskap, hvor ikke samtlige aktier lyder paa ihændehaveren, skal der holdes en aktiebok, hvori samtlige paa navn lydende aktier skal være indført med nøiagtig angivelse av eierens navn, stilling og bosted samt, forsaavidt grundfonds-forskrivelse er utstedt, av dennes dato og av den sikkerhet, som maatte være stillet.

§ 34. Aktie-eiernes ret til at overdra sine aktier kan i vedtægtene nærmere begrænses.

19 juli. Gaar et enkelt aktiebrev over til flere eiere, maa disse
 Nr. 1. for styret utpeke en enkelt, som like overfor selskapet skal
 gjælde som ene-eier.

Forat overgang til ny eier av aktiebrev, som lyder paa navn, skal ha gyldighet like overfor selskapet, maa anmeldelse være skedd til selskapets styre. Er det paalydende beløp ikke fuldt indbetalt, maa erhververen derhos ha utstedt sin grundfonds-forskrivelse og selskapets styre ved datert paategning paa aktiebrevet ha godkjendt erhvervelsen. Ved godkjendelsen bortfalder den tidligere eiers forpligtelse like overfor selskapet. Styret har at negte godkjendelse, saafremt erhververen ikke kan ansees vederheftig for det paa aktien endnu ikke indbetalte beløp. I motsat fald kan godkjendelse ikke negtes uten i henhold til bestemmelse i vedtægtene. Godkjendes erhvervelsen, blir anmerkning herom at indføre i aktieboken.

4de kapitel.

Om aktie-eiernes rettigheter og forpligtelser.

§ 35. Hvis ikke anderledes i vedtægtene er bestemt, kan den, som paa anden maate end ved egteskap eller arv er blit eier av aktie, lydende paa navn, hverken stemme i generalforsamling eller vælges til noget av selskapets ombud eller optræde som representant alene i kraft av det antal aktier, hvorav han er eier, før fire uker efter overdragelsens anmeldelse for styret.

§ 36. Dersom aktie-eier, som alene har aktier lydende paa ihendehaveren, vælges til representant, skal han for den tid, han tjenstgjør som saadan, nedlægge hos selskapet mindst én aktie. Det samme gjælder ved valg til styremedlem, saafremt selskapets vedtægter bestemmer, at alene aktie-eier kan være styremedlem.

§ 37. Hvor indbetaling paa aktier sker før de foreskrevne betalingsfrister, kan der gives rente av det indbetalte beløp, dog ikke over fem pct. aarlig og ikke for længer tid end et aar. Med samme begrænsning kan der i tilfælde av aktiekapitalens forøkelse eller indbetaling paa ældre aktier tilsiges rente for den tid, i hvilken der for de nye aktier eller de nye indbetalinger ikke deltages i utbyttet.

Iøvrig kan utbytte eller rente til aktie-eierne alene utdeles av det rene overskud efter aarsopgjøret, efterat de ved lov eller vedtægter befalte henlæggelser har fundet sted, samt av, hvad der av tidligere lignende overskud maatte være avsat i saadant øiemed.

Forsaavidt noget av den indskutte kapital er tapt, maa ingen utdeling finde sted, før tapet er optjent eller kapitalen nedsat, overensstemmende med de i § 85 angivne forskrifter. 19 juli. Nr. 1.

§ 38. En aktie-eier er ikke forpligtet til at tilbakebetale, hvad han i god tro har faat utbetalt som utbytte, medmindre utbetaling har fundet sted, uten at regnskap har været avgitt og revidert samt godkjendt av generalforsamlingen.

§ 39. Aktie-eierens forpligtelse til at bidra til aktiekapitalen bestemmes ved hans akties paalydende sum. Denne forpligtelse er ikke gjenstand for forældelse.

En aktie-eier kan ikke fordre sit indskud tilbake, men har kun krav paa sin forholdsmæssige anpart i den lovlig besluttede aarlige utdeling og — naar selskapet oppløses — i den da gjenstående formue. Bestemmelse om, at en aktie-eier skal tilstaaes nogen sikkerhetsret i selskapets eiendele for sine indskud, er ugyldig.

Delvis tilbakebetaling av aktiekapitalen til medlemmene eller ettergivelse av disses indskudspligt kan alene ske under iagttagelse av de for aktiekapitalens nedsættelse givne regler.

§ 40. Beslutning om indkaldelse av indskud paa aktier, som ikke er fuldt indbetalt, fattes av generalforsamlingen eller, om vedtægtene saa maatte bestemme, av representantskapet.

Beslutningen skal straks anmeldes til handelsregistret.

§ 41. Indkaldelse av indskud paa aktier sker, forsaavidt ikke anderledes i vedtægtene er bestemt, ved bekjendtgjørelse i »Norsk Kundgjørelsestidende« med mindst seks ukers varsel, regnet fra første bekjendtgjørelse.

Aktie-eier, som ikke i rette tid betaler indkaldt indskud, svarer, forsaavidt ikke anderledes i vedtægtene er bestemt, seks pct. aarlig rente av det manglende fra forfaldsdag, indtil betaling sker.

Fordring paa selskapet kan ikke bringes i motregning. Saalænge indkaldt indskud ikke er betalt, blir utbytte, som maatte falde paa vedkommende aktie, at avskrive paa indskuddet med rente.

§ 42. Har en aktie-eier ikke til fastsat tid betalt indkaldt indskud paa aktie, kan selskapet, saafremt det gjælder første termin, enten saksøke ham til betaling eller slette hans tegning og overlate de av ham tegnede aktier til andre. Hvis det gjælder senere terminer, kan selskapet indtale indskuddet ved almindelig rettergang eller sætte aktien til auktion eller i fornødent fald benytte begge fremgangsmaater.

§ 43. Vil selskapet i henhold til foregaaende paragraf avholde auktion, har det at varsle vedkommende aktie-eier herom gjennom bekjendtgjørelse i »Norsk Kundgjørelsestidende«. Samtidig har det gjennom anbefalet brev at underrette den, der i

19 juli. aktieboken staar som eier, hvis han bor i Norge og hans bopæl er selskapet bekjendt. Er det selskapet meddelt, at aktien er pantsat, tat i utlæg eller belagt med arrest, blir vedkommende rettighetshaver paa samme maate at varsle.

Nr. 1. Indbetales ikke indskuddet inden én maaned efter bekjendtgjørelsen i »Norsk Kundgjørelsestidende«, har selskapet ret til paa vedkommendes vinding eller tap at la aktien bortselge ved offentlig tvangsauktion uten foregaaende indkaldelse til forlikskommissionen, dom eller eksekution og med fortrin fremfor tredjemand, som maatte ha erhvervet pant eller anden rettighet i aktien. Dog blir den, der i aktieboken staar som eier av aktien, mindst otte dage før auktionens avholdelse gjennom anbefalet brev at advare om denne, hvis han bor i Norge og hans bopæl er selskapet bekjendt.

Undlater aktiebrevets indehaver at utlevere det, kan selskapet paa vedkommende aktie-eiers og indehavers fælles bekostning erhverve dom til dets mortifikation. Hertil utfordres ikke kongelig bevilling. Selskapet utfærdiger derefter nyt aktiebrev, som skal indeholde uttrykkelig angivelse av, at det træder i det mortificertes sted.

5te kapitel.

Om styret.

§ 44. Selskapets forretninger ledes av et styre, bestaaende av et eller flere medlemmer. Bestaar det av flere medlemmer, vælges ett av disse til formand efter nærmere forskrifter i vedtægtene. Styrets medlemmer tjenstgjør, hvis ikke anderledes i vedtægtene er bestemt, i to aar ad gangen. Et medlem forblir i sin stilling, indtil nyt medlem er lovlig valgt, selv om hans tjenestetid er utløpet.

Bestaar styret av flere medlemmer, kan de fordele forretningene mellem sig, hvis ikke vedtægtene anderledes bestemmer.

I saker, som efter vedtægtene skal avgjøres av det samlede styre, maa mindst halvdelen av dette delta i behandlinger. Over forhandlingene skal føres protokol, som underskrives av samtlige deltagende medlemmer.

§ 45. Ethvert medlem av styret kan uten varsel foreløbig fjernes ved beslutning av generalforsamlingen eller av representantskapet, hvor saadant findes; samtidig blir et nyt medlem midlertidig at ansætte. I ethvert tilfælde blir spørsmålet om, hvorvidt vedkommende endelig skal fjernes, uopholdelig at forelægge en ny generalforsamling — ordentlig eller overordentlig — til avgjørelse.

Saa vel til midlertidig som til endelig fjernelse utfordres 19 juli. mindst to tredjedeles stemmeflerhet, medmindre vedtægtene Nr. 1. anderledes bestemmer.

Styremedlem, som fjernes i henhold til reglerne i denne paragraf, har intet krav paa erstatning, hvis han har utvist svigagtig forhold eller saadan forsømmelighet, skjodesløshet eller uforstand, at der var rimelig grund til hans fjernelse. Iøvrig blir det at avgjøre efter almindelige retsregler, hvorvidt erstatning tilkommer ham.

§ 46. Like overfor tredjemand er styret bemyndiget til at handle paa selskapets vegne i alt, hvad der hører til driften av dets forretning, derunder ogsaa til ansættelse av forretningsfører (disponent, prokurist). Enhver begrænsning i denne myndighet er uten retsvirkning like overfor godtroende tredjemand.

Like overfor selskapet er styret forpligtet til at rette sig efter vedtægtene og de bestemmelser, som generalforsamling og repræsentantskap indenfor deres myndighetsomraader har truffet. I forhold til selskapet er styret alene berettiget til at ansætte forretningsfører, saafremt der i vedtægtene eller ved beslutning av generalforsamling eller repræsentantskap uttrykkelig er tillagt det ret dertil.

§ 47. Styret har at sørge for, at der føres et ordentlig og tilstrækkelig bokholderi.

Ved hvert regnskapsaars avslutning blir aarsregnskap og balanse at opgjøre overensstemmende med de grundsætninger, som gjælder for en ordentlig og forsigtig forretningsførsel.

Forvaltningsomkostninger maa ikke opføres i balansen blandt aktiva, men skal i sin helhet føres til utgift i aarsregnskapet. Stiftelsesomkostninger skal avskrives av aarsoverskuddet, forinden utbetaling av utbytte kan finde sted. Anlæg, maskiner, skibe og andre gjenstande, som vedvarende er bestemt til forretningens drift, kan, uanset sin nuværende ringere værdi, opføres med anskaffelsesprisen, saafremt der fradrages en til deres aarlige forringelse ved alder og slit svarende sum eller et her til svarende beløp aarlig avsettes til et særskilt fornyelsesfond.

For forsikrings-aktieselskaper kan Kongen gi yderligere regler om regnskapsførselen.

§ 48. I sjøforsikrings-selskaper skal aarsregnskapet være avgitt og revidert inden ni maaneder efter regnskapsaarets utgang.

I andre selskaper skal aarsregnskapet være opgjort og revidert inden tre maaneder efter regnskapsaarets utgang, hvis vedtægtene ikke bestemmer en anden frist, som dog ikke maa overstige seks maaneder.

§ 49. Har selskapet repræsentantskap, skal styret straks forelægge dette det reviderte aarsregnskap. Naar deretter re-

19 juli. Nr. 1. præsentskapet har behandlet saken og truffet de avgjørelser, som vedtægtene hjemler det, blir aarsregnskapet i dets saaledes vedtagne form at utlægge i selskapets forretningslokale til eftersyn for enhver aktie-eier i mindst fjorten dage før avholdelsen av den ordentlige generalforsamling. Derhos blir avskrift eller avtryk av aarsregnskapet at tilstille enhver aktie-eier, som derom fremsætter forlangende.

§ 50. Har selskapet ikke repræsentskap, skal styret mindst fjorten dage før avholdelsen av den ordentlige generalforsamling oversende revidert aarsregnskap til samtlige aktie-eiere, hvis opholdssted er kjendt.

§ 51. Aarsregnskap og balanse blir av bankselskaper samt av selskaper, hvor samtlige aktier lyder paa ihændehave- ren, umiddelbart efter avholdelsen av den ordentlige generalforsamling at indrykke i »Norsk Kundgjørelsestidende«.

§ 52. Vil et aktieselskap i dokumenter, fakturaer, brev, bekjendtgjørelser eller lignende nævne sin aktiekapital, skal det uttrykkelig angives, til hvilken sum den indbetalte kapital beløper sig efter sidste aarsopgjør.

§ 53. Tantième kan kun beregnes av det rene overskud, aarsregnskapet maatte utvise, efterat de ved lov befatte avsetninger har fundet sted.

§ 54. Maa det efter aarsopgjøret eller et i regnskapsaarets løp foretat opgjør antages, at selskapet har lidt saa store tap, at ikke alene dets samtlige opsparte fond, men ogsaa en tredjedel av den indbetalte aktiekapital er gaat tapt, skal styret, hvis selskapet ikke har repræsentskap, uopholdelig indkalde en generalforsamling med kortest mulig varsel og forelægge denne saken. Har selskapet repræsentskap, skal styret uopholdelig forelægge saken for dette til avgjørelse av, hvad der videre skal foretages.

§ 55. Stevninger og retslige indkaldelser mot et aktieselskap forkyndes for styret eller for dets formand.

I saker mellem styret eller enkelte styremedlemmer paa den ene side og aktieselskapet paa den anden side sker forkyndelse til selskapet for repræsentskapets ordfører, og repræsentskapet fører saken for det. Har selskapet ikke repræsentskap, sammenkalder styret en generalforsamling til valg av en eller flere mænd, som har at motta varsel paa selskapets vegne og at vareta dets tarv under saken. Undlater generalforsamlingen at foreta saadant valg, kan forkyndelse ske for hvemsomhelst av aktie-eierne.

Føres der sak mellem repræsentskapet eller dets flertal paa den ene side og aktieselskapet paa den anden side, har styret at sammenkalde en generalforsamling til valg av en

eller flere mænd, hvem det paaligger at vareta selskaps tarv 19 juli.
under saken og at motta varsel. Nr. 1.

§ 56. Et medlem av styret maa ikke delta i behandlingen eller avgjørelsen av noget anliggende, hvori han selv har fremtrædende personlig eller økonomisk særinteresse.

Et medlem av en banks eller et forsikringsselskaps styre maa ikke delta i beslutning om laan mot eller diskontering av noget papir, hvorpaa medlemmets navn findes.

6te kapitel.

Om repræsentantskapet.

§ 57. Vedtægtene kan bestemme, at selskapet skal ha et repræsentantskap. Dette skal bestaa av mindst tre medlemmer, som vælges blandt aktie-eierne, og som, forsaavidt ikke anderledes i vedtægtene er bestemt, tjenstgjør i to aar ad gangen. En repræsentant forblir i sin stilling, indtil ny repræsentant er lovlig valgt, selv om hans tjenestetid er utløpet.

§ 58. Vedtægtene kan bestemme, at enhver myndig person, som eier et visst antal paa navn lydende aktier, skal være berettiget til at være repræsentant, men maa da tillike fastsætte et bestemt forholdstal mellem de valgte og de selvskrevne repræsentanter.

§ 59. Repræsentantskapet sammenkaldes av den av og blandt dets medlemmer valgte ordfører til de i vedtægtene bestemte tider, samt ellers saa ofte ordføreren eller styret finder det fornødent.

Hvert medlem har én stemme, og hvor ikke anderledes i vedtægtene er bestemt, avgjøres sakene ved simpel stemmeflerhet og saaledes, at i tilfælde av stemmelikhet gjør ordførers stemme utslaget. Forat repræsentantskapet skal være beslutningsdygtig, maa mindst halvparten avgi møte.

Protokol føres under ordførers ansvar. Den underskrives av samtlige møtende.

§ 60. Repræsentantskapet har at vaake over, at selskaps eiemed fremmes overensstemmende med lovgivningen, vedtægtene, generalforsamlingens og repræsentantskaps egne beslutninger.

Repræsentantskapet har i den utstrækning, det finder fornødent, og som forholdene tillater, at la sig meddele opplysning om forretningens drift og har i dette eiemed til enhver tid samlet eller ved et utvalg adgang til selskaps bøger. Mindst hvert aar, og ellers saa ofte vedtægtene foreskriver eller repræsentantskapet finder det fornødent, skal styret forelægge det utdrag og balanser av bøkene, saavelsom forklaring om

19 juli. alt væsentlig, som er foregaat i den forløpne tid. Desuten Nr. 1. har repræsentantskapet til ubestemte tider, mindst én gang om aaret, uten varsel at foranstalte undersøkelse av kasse og værdipapirer.

Repræsentantskapet har til generalforsamlingen at avgi sin erklæring om det aarlige regnskap og om forretningens drift og at fastsætte det høieste beløp, der kan bli at utdele som utbytte.

Vedtægtene bestemmer forøvrig dets virkekreds saavel i forhold til generalforsamlingen som til styret.

Bestemmelsen i § 56, første led kommer ogsaa til anvendelse paa repræsentanter.

7de kapitel.

Om generalforsamlingen.

§ 61. Aktie-eiernes ret til at delta i varetagelsen av selskapets anliggender utøves gjennom generalforsamlingen.

Vedtægtene eller, forsaavidt den konstituerende generalforsamling angaar, enten tegningsindbydelsen eller, om saadan ikke er utstedt, den før selskapets stiftelse trufne selskapsavtale fastsetter stemmeretsreglerne, og navnlig om indehavere av flere aktier skal ha begrenset eller gradert stemmeret, og om der skal gjælde forskjellige regler for forskjellige klasser av aktier. Er ingen saadan bestemmelse fastsat, har enhver aktie-eier uten hensyn til hans aktiers klasse saa mange stemmer, som han har aktier.

I den konstituerende generalforsamling kan dog utenfor det i § 13, 1ste led omhandlede tilfælde ingen aktie-eier avgi stemme for et antal, overstigende en femtepart av samtlige aktier eller to femteparter av de i generalforsamlingen avgivne stemmer.

§ 62. Er der ikke paa den i foregaaende paragraf angivne maate truffet anden bestemmelse gjælder følgende regler:

1. En aktie-eier kan møte ved fuldmægtig.
2. De beslutninger, for hvilke nærværende lov ikke opstiller særegne forskrifter, fattes med simpel stemmeflerhet blandt de møtende aktie-eiere og saaledes, at i tilfælde av stemmelikhet gjør den, der har forsættet, utslaget.
3. Har selskapet repræsentantskap, indtar dettes ordfører forsættet i generalforsamlingen; ellers tilkommer forsættet styrets formand.

§ 63. Den, som har og vil avgi flere end én stemme, har at fremlægge en med hans navn underskrevet erklæring, hvori angives, hvor mange stemmer han avgir.

Møter nogen som fuldmægtig for en aktie-eier, maa han fremlægge skriftlig fuldmagt. Samtlige de av en fuldmægtig avgivne stemmer blir at optælle, som om alle aktier, hvorfor han avgir stemme, var hans egne. 19 juli. Nr. 1.

En aktie-eier kan ikke selv, ved fuldmægtig eller som fuldmægtig for andre delta i nogen avstemning angaaende hans egen stemmeret i generalforsamlingen eller angaaende ansvar for ham selv eller avslutning av retshandel med ham selv; dog kan enhver aktie-eier stemme paa sig selv til tillidshverv i selskapet.

Avgjørelse av tvist om stemmeret henhører under generalforsamlingen.

Over forhandlingene føres protokol under ansvar av den, som har forsøttet. Protokollen oplæses før møtets slutning til vedtagelse og underskrives, foruten av den, som har forsøttet, av mindst to av de tilstedeværende aktie-eiere.

§ 64. Generalforsamlingen vælger foruten det i § 13 omhandlede utvalg tillike representanter og styremedlemmer samt varamænd for disse tillidsmænd, saafremt vedtægtene foreskriver valg av saadanne. Likeledes fatter generalforsamlingen hvert aar med den av § 60, tredje led flytende begrensning beslutning om, hvorvidt og i hvilket omfang der skal utdeles utbytte paa aktierne.

Dog kan vedtægtene henlægge saavel den sidstnævnte beslutning som valg av styremedlemmer og deres varamænd til representantskapet.

§ 65. Til at foreta forretningsmæssig revision av selskapets bokførsel vælger representantskapet, hvor saadant findes, og ellers generalforsamlingen, en eller flere revisorer.

Generalforsamlingen vælger aarlig decisorer, hvor saadanne er paabudt i vedtægtene eller forøvrig ansees paakrævet.

Hverken revisorer eller decisorer maa være medlemmer av styret, indeha nogen styret underordnet stilling i selskapet eller være gift med noget medlem av styret eller beslegtet eller besvogret med noget styremedlem i ret opstigende linje eller i sidelinjen saa nær som søskende.

Revisorer maa ikke ha laan i eller antages som kautio- nister eller endossenter for nye laan i selskapet.

§ 66. Forsaavidt loven eller vedtægtene ikke anderledes bestemmer, skal generalforsamlingen holdes ved selskapets hovedsæte efter indkaldelse av representantskapets ordfører, men hvor representantskap ikke findes, av styret, og indkaldelsen ske med mindst otte dages varsel ved brev eller budsendelse til samtlige aktie-eiere, hvis opholdssted er kjendt.

Der kan ikke fattes beslutning om andre emner end dem, som er nævnt i indkaldelsen; dog kan der kræves avstemning

19 juli. om, hvorvidt ny generalforsamling skal sammenkaldes til beslutning om forslag fremkommet i møtet.

Nr. 1.

Ordentlig generalforsamling skal holdes mindst én gang aarlig, for sjøforsikrings-selskapers vedkommende inden ti, og iøvrig inden syv maaneder efter regnskapsaarets utgang. Ellers skal generalforsamlingen holdes, saa ofte repræsentantskapet eller dettes ordfører eller styret finder det fornødent.

§ 67. Vil en aktie-eier ved dom faa kjendt ugyldig en beslutning av generalforsamling eller repræsentantskap som stridende mot lov eller vedtægter, maa han ha anlagt sak, hvis det gjælder generalforsamlings-beslutning, inden tre maaneder, efterat denne er fattet, og hvis det gjælder repræsentantskaps-beslutning inden tre maaneder, efterat beslutningen er blit ham bekjendt, og i ethvert fald inden et aar, efterat beslutningen er fattet. Er saken begyndt med indkaldelse til forlikskommisjonen, maa den, om forlik ikke opnaaes, senest inkamineres ved første ting, hvortil lovlig varsel kan gives, efterat en maaned er forløpet siden sakens henvisning til retten.

Saksøkeren har ved sakens irettelse at fremlægge en ham tilhørende aktie. Denne blir av retten at overlevere selskapet, efterat den er blit forsynt med paategning om, at den i sakens anledning er deponert hos selskapet. Aktien kan ikke overdrages til andre eller fordres tilbake, før endelig dom er avsagt. Naar saa er skedd, har retten paa forlangende at forsyne aktien med paategning om, at depositionen er ophørt.

Fremlægges ikke aktien ved sakens irettelse, blir saken efter selskapets begjæring at avvise. Klagen ansees i saa fald for at være endelig frafalt.

Dom, gaaende ut paa beslutningens ugyldighet, virker ikke alene like overfor parterne, men ogsaa like overfor de øvrige aktie-eiere. Var den angrepne beslutning anmeldt til handelsregistret, blir den avsaatte dom paa bekostning av den, hvem retten maate bestemme, og uten hensyn til paa-anke ogsaa at anmelde og registrere paa saadan maate som i lov om handelsregistre, firma og prokura av 17 mai 1890 § 21 sagt.

§ 68. Beslutning om, at undersøkelse skal anstilles i anledning av stiftelse eller forretningsførsel eller avvikling, fattes av generalforsamlingen.

Er et forslag om saadan undersøkelse forkastet av generalforsamlingen, kan mindst fem — eller om selskapets medlemsantal er under seksten, mindst to — aktie-eiere, som tilsammen eier aktier for mindst en tiendedel av aktiekapitalen, inden tre maaneder efter generalforsamlingens avholdelse og gjennom en av dem opnævnt fælles fuldmægtig hos vedkommende skifteret begjære opnævnt en eller flere mænd til at anstille saadan undersøkelse. Begjæringen skal efterkommes, saafremt det sand-

synliggjøres, at der er utvist svig eller grov skjodesløshet, og saafremt der i skifteretten fremlægges aktier for en tiendedel av aktiekapitalen; om aktiernes paategning og opbevaring gjælder, hvad i § 67 er sagt, saaledes at aktierne skal være deponert, indtil undersøkelsen er endt eller begjæring er endelig avslaat. Forinden skifteretten træffer sin avgjørelse, har den at gi saavel selskapet som den, hvis forhold paaklages, anledning til at uttale sig. Avgjørelsen kan inden fjorten dage, efterat den av skifteretten er blit vedkommende meddelt, indbringes for vedkommende regjeringsdepartement til prøvelse overensstemmende med de i lov om akkordforhandling av 6 mai 1899 (jfr. lov av 2 juni 1906) § 45 jfr. §§ 41—42 indeholdte forskrifter.

De av skifteretten opnævnte mænd har i fornøden utstrækning at efterse selskapets bøker, kasse, løsøre, papirer og varer og at avgi sin beretning til skifteretten. Denne underretter aktie-eiernes fuldmægtig om undersøkelsens slutning og sammenkalder en generalforsamling til avholdelse inden fire uker derefter og forelægger denne utvalgets indstilling. De opnævnte mænd har at iagtta taushet angaaende forhold eller gjenstande, som ved undersøkelsen er blit dem bekjendt, men som ligger utenfor undersøkelsens ramme; like overfor uvedkommende har de ubegrænset taushetspligt. Deres godtgjørelse fastsettes av skifteretten, som likeledes bestemmer, hvem der skal bære de ved undersøkelsen forvoldte utgifter. Skifterettens avgjørelse kan inden samme frist og efter samme regler som oven nævnt av enhver vedkommende indbringes for vedkommende regjeringsdepartement.

§ 69. Erstatning for skade voldt av stiftere, indbydere, styremedlemmer, repræsentanter, revisorer eller decisorer, likesom ogsaa selskapets ret efter § 19 indtales av selskapet. Beslutning om anlæg av saadant søksmaal fattes i generalforsamling. Beslutning om, at sak ikke skal anlægges, er befriende for vedkommende.

Dog kan aktie-eiere, som ikke har stemt for beslutningen, i saadant antal og i besiddelse av saa mange aktier som i § 68 sagt, ved en av dem opnævnt fælles fuldmægtig, inden tre maaneder efter generalforsamlingens avholdelse, eller — saafremt der efter beslutningen er fremsat begjæring om undersøkelse i henhold til § 68 — efterat undersøkelsen er endt eller begjæringen endelig avslaat, anlægge sak paa selskapets vegne og i dets navn til indtale av erstatning for skade voldt ved svig eller grov skjodesløshet. Er saken begyndt med indkaldelse til forlikskommissionen, maa den, hvis forlik ikke opnaaes, senest inkamineres ved første ting, hvortil lovlig varsel kan gives, efterat en maaned er forløpet siden sakens

19 juli.
Nr. 1.

19 juli. henvisning til retten. Ved sakens irettelse maa der i retten
Nr. 1. fremlægges aktier for en tiendedel av aktiekapitalen; om aktiernes paategning og opbevaring og om undladelsen av betimelig at fremlægge dem, gjælder, hvad i § 67 er sagt.

Tapes saken, har vedkommende aktie-eiere selv at bære samtlige omkostninger; vindes den, har de ret til at fordre omkostningene godtgjort av selskapet, dog ikke utover den erstatning, der som følge av søksmaalet er kommet selskapet til gode.

§ 70. Har aktie-eiere i saadant antal som i § 68 sagt, og som tilsammen eier en tiendedel, eller om vedtægtene saa maatte bestemme, en mindre brøkdel av aktiekapitalen, hos selskapets vedkommende forgjæves forlangt en generalforsamling indkaldt med høist fjorten dages varsel til behandling av bestemt angivne emner, kan de kræve, at skifteretten paa lovlig maate og paa selskapets bekostning indkalder generalforsamling. De maa i saa fald fremlægge aktier for ovennævnte brøkdel av aktiekapitalen; med hensyn til aktiernes paategning og opbevaring finder reglerne i § 67 tilsvarende anvendelse, saaledes at aktierne skal være deponert, indtil generalforsamlingen er avholdt.

Indkaldelsen av generalforsamling ansees forgjæves at være forlangt, naar selskapets vedkommende ikke inden fjorten dage, efterat forlangendet bevislig er fremsat, paa lovlig maate har utfærdiget den.

§ 71. Forandring i selskapets vedtægter kan alene beslutes av generalforsamlingen. Til gyldig beslutning utfordres, at mindst to tredjedele av de avgivne stemmer er derfor.

Gaar beslutningen ut paa forandring i gjenstanden for selskapets virksomhet eller paa fortsættelse utover den bestemte tid, utkræves derhos, at de medlemmer, som har stemt for den, indehar aktier for mindst fire femtedele av aktiekapitalen. Aktier, som maatte være utelukket fra stemmegivning i generalforsamlingen, medtages ikke ved denne beregning. De aktie-eiere, som ikke har stemt for beslutningen, kan av aktieselskapet kræve utløsning. I mangel av mindelig overenskomst fastsættes løsningssummen ved lovlig skjøn optat paa aktieselskapets bekostning. Forsaavidt aktierne ikke straks overtages av andre, skal de uopholdelig tilintetgjøres av styret og anmeldelse om indløsningen avgives til handelsregistret. Kan utløsning ikke ske, uten at aktiekapitalen angripes, finder § 85, andet og tredje led tilsvarende anvendelse. Retten til utløsning tapes, hvis den ikke er gjort gjældende inden en maaned, efterat vedkommende aktie-eier er blit vidende om beslutningen.

Hvis en foreslaat ændring i vedtægtene berører orholdet mellem de forskjellige klasser av aktier, utkræves, at den al-

mindelige generalforsamlings beslutning tiltrædes av særskilte generalforsamlinger, dannet av indehaverne av de forskjellige klasser av aktier. Hertil utfordres, at i hver særskilt generalforsamling mindst to tredjedele av de avgivne stemmer er for tiltrædelse. 19 juli. Nr. 1.

§ 72. Før utløpet av to aar efter selskapets registrering maa erhvervelse ved frivillig overdragelse av bestaaende eller paatænkte anlæg eller faste eiendomme eller skib for en sum, overstigende en tiendedel av aktiekapitalen, kun finde sted med generalforsamlingens samtykke.

Mindst en halvpart av den stemmegivende aktiekapital maa være repræsentert i det møte, hvor beslutningen fattes.

Foranstaaende regler kommer ikke til anvendelse ved erhvervelse av fast eiendom, dersom selskapets forretning gaar ut paa saadan erhvervelse.

8de kapitel.

Om opløsning, avvikling og aktiekapitalens nedsættelse.

§ 73. Begjæring om konkursbehandling eller akkordforhandling kan fra selskapets side alene fremsættes av styret. Dette representerer under konkursbehandlingen selskapet som konkursskyldner. Om det skal nyde godtgjørelse og i tilfælde hvilken, bestemmes av skifteretten.

§ 74. Er antallet av medlemmer i et aktieselskap sunket ned under tre, skal selskapet inden tre maaneder enten ha avhjulpet denne mangel eller ha opløst sig. Fortsætter selskapet sin virksomhet utover de tre maaneder uten supplering eller opløsning, hefter de medlemmer, som i mindst én maaned har været vidende om forholdet, én for alle og alle for én for de forpligtelser, som er paadrat selskapet efter utløpet av de ovennævnte tre maaneder.

Er to maaneder hengaat, siden medlemmenes antal sank ned under tre, har enhver aktie-eier med én maanedes varsel til den anden aktie-eier ret til at kræve, at skifteretten opnævner en eller flere mænd til paa selskapets bekostning at foreta avvikling, saafremt antallet av aktie-eiere ikke inden varslets utløp er bragt op til mindst tre. Avviklingen foregaar overensstemmende med reglerne i § 76, andet og tredje led samt §§ 77—82, saaledes at den eller de opnævnte mænd træder i styrets og skifteretten i generalforsamlingens sted.

§ 75. Er der, forsaavidt angaar andre selskaper end bank- og forsikringsselskaper, ikke inden seks maaneder efter utløpet av den i § 22, 2det led nævnte frist, to aar efter selskapets registrering, skedd anmeldelse til handelsregistret om, at aktierne

19 juli. er fuldt indbetalt, skal registerføreren forelægge selskapets bestyrelse en frist av en maaned til at indkomme med saadan anmeldelse. Oversiddes denne frist, skal han gi meddelelse herom til skifteretten. Denne skal derefter erklære selskapet oppløst og opnævne en eller flere mænd til at foreta avvikling paa selskapets bekostning. Avviklingen foregaar som i foregaaende paragrafs sidste punktum bestemt.

§ 76. Beslutning om et aktieselskaps frivillige opløsning fattes av generalforsamlingen. Til gyldig beslutning herom utfordres, at to tredjedele av de avgivne stemmer er derfor og at enten de medlemmer, som stemmer for den, indehar aktier for mindst to tredjedele av aktiekapitalen, eller at beslutningen gjentages med to tredjedels stemmeflerhet av en ny generalforsamling. Saafremt to tredjedele av den indbetalte aktiekapital er gaat tapt, er det dog tilstrækkelig, at et antal aktie-eiere, som tilsammen eier mindst en fjerdedel av den indbetalte aktiekapital, stemmer derfor. Aktier, som maatte være utelukket fra stemmegivning i generalforsamlingen, medtages ikke ved disse beregninger.

Den generalforsamling, som beslutter opløsningen, vælger samtidig et styre til at forestaa avviklingen. Medlemmer av det tjenstgjørende styre kan vælges, saafremt vedtægtene ikke anderledes bestemmer. Løvrig træder det tidligere styre ut av virksomhet.

Aktieselskapets forretninger kan under avviklingen fortsættes i det omfang, som ansees hensigtsmæssig.

§ 77. Styret har at opta fortegnelse over massen og at opgjøre selskapets status. Fortegnelsen og opgjøret blir at utlægge paa selskapets kontor til oplysning for enhver aktie-eier; derhos blir avskrift eller avtryk av opgjøret at tilstille enhver aktie-eier, hvis opholdssted er kjendt.

For forsikrings- og bankselskapers vedkommende blir opgjøret snarest mulig at bekjendtgjøre i »Norsk Kundgjørelsestidende«.

Efterat opløsning er besluttet, har aktieselskapet paa ethvert fra samme utgaat brev, bekjendtgjørelse eller dokument at tilføie ved sit firma ordene »under avvikling«.

§ 78. Styret har at avhænde selskapets eiendele og indrive dets tilgodehavende samt at betale dets gjæld og opfylde dets øvrige forpligtelser. Forsaavidt det behøves til at dække gjælden, har styret at indkalde indskud paa aktierne.

§ 79. Styret har to ganger i »Norsk Kundgjørelsestidende« at indkalde selskapets fordringshavere til at anmelde sit tilgodehavende. De fordringshavere, som kjendes, gives derhos saavidt mulig særskilt skriftlig underretning.

Kongen kan, naar skjellig grund findes at foreligge, gi

styret bevilling til at indkalde selskapets fordringshavere ved 19 juli. Nr. 1.
prækusivt proklama under varsel og bekjendtgjørelsesmaate, som blir nærmere at angi i bevillingen. Har selskapet drevet forsikringsvirksomhet, omfatter proklamaet dog ikke de av selskapet tegnede forsikringer.

§ 80. Er en fordringshaver ikke at finde eller vægrer han sig for at motta sit tilgodehavende, blir beløpet, hvis dets størrelse er paa det rene, av styret at indsætte paa hans navn i sparebank. Er fordringen ikke rentebærende og ikke forfalden, kan den indsættes med et beløp, som med tillæg av lovlig rente til forfaldsdag vil gi fordringens hele beløp.

Er en fordrings tilværelse eller omfang uviss eller omstridt, kan der avsættes et saadant beløp, som ved overenskomst mellem selskapet og vedkommende fordringshaver maatte bli bestemt. Beløpet indsættes i saa fald i sparebank paa styrets og fordringshaverens navn i fællesskap og blir ikke at utbetale uten begge parter skriftlige samtykke eller efter endelig dom. Hvad der endelig kommer selskapet tilgode, blir av styret efterskudtvis at utlodde blandt det opløste selskaps medlemmer.

§ 81. Efterat selskapets eiendele er avhændet, dets fordringer inddrevet, dets gjæld betalt eller betalingen sikret som i § 80 bestemt, og alle dets øvrige forpligtelser opfyldt, blir overskuddet at fordele i rede penger mellem aktie-eierne mot indlevering av aktiebrevene.

En saadan fordeling maa dog ikke finde sted før 6 maaneder, efterat den i § 79, første punktum omhandlede indkaldelse anden gang har staat i »Norsk Kundgjørelsestidende«.

§ 82. Efter sluttet avvikling, og efterat regnskap for samme er avlagt og vedtat i generalforsamling, anmeldes selskapets endelige oppløsning til handelsregistret.

Det styre, som har forestaat avviklingen, har at opbevare selskapets bøker i mindst ti aar efter oppløsningen.

§ 83. Beslutning om overdragelse av et aktieselskaps formue som helhet kan alene fattes av generalforsamlingen med saadan stemmeflerhet som i § 76, andet og fjerde punktum sagt. Beslutningen anmeldes uopholdelig til handelsregistret.

Styret sørger for, at selskapets forfaldne gjæld betales, og at dets øvrige forpligtelser opfyldes, forsaavidt vedkommende ikke samtykker i, at de gaar over paa den, til hvem overdragelsen er skedd. Iøvrig kommer bestemmelserne i § 77, første og andet led, § 78, andet punktum, § 79, første led og § 80 til anvendelse.

Overdragelsen kan ikke gjennomføres, og fordeling av overskuddet til aktie-eierne kan ikke finde sted, før selskapets kjendte gjæld er betalt eller betalingen sikret og dets øvrige

19 juli. kjendte forpligtelser opfyldt eller gyldig overført paa erhververen, og ikke før mindst seks maaneder er forløpet, efterat den sidste indkaldelse av fordringshaverne har været indtat i »Norsk Kundgjørelsestidende«.

Nr. 1.

Naar overdragelsen er gjennomført, anmeldes dette snarest mulig til handelsregistret.

§ 84. Sker den i § 83 omhandlede overdragelse til et aktieselskap mot vederlag i aktier i dette, kommer reglerne i § 25 ikke til anvendelse paa den utstedelse av nye aktier, som hertil utkræves. I dette tilfælde kan det derhos i overenskomsten mellem selskapene bestemmes, at ledelsen av forretningene straks skal overgaa til det selskap, hvortil overdragelsen sker. Det andet selskaps midler blir imidlertid at forvalte særskilt, indtil overdragelsen kan gjennomføres overensstemmende med § 83, tredje led.

Styret i det selskap, hvortil overdragelsen er skedd, har i en generalforsamling, som holdes inden seks uker efter overdragelsens gjennomførelse, at avgi beretning angaaende overdragelsen og de forhold, som staar i forbindelse med den, og at gjøre rede for enhver utgift, selskapene derved har hat. Derhos har begge selskapers styremedlemmer hver for sig at avgi en egenhändig underskrevet erklæring om, hvorvidt de selv eller nogen anden har hat nogen indtægt av overdragelsen, og i tilfælde om indtægtens art og størrelse.

§ 85. Nedsættelse av aktiekapitalen (herunder indbefattet avskrivning paa aktierne) kan alene finde sted i henhold til generalforsamlings-beslutning, fattet med saadan stemmeflerhet som i § 76, andet og fjerde punktum bestemt. Saadan beslutning kan alene fattes, efterat begrundet erklæring er indhentet fra repræsentantskapet, hvor saadant findes, og ellers fra styret.

Den fattede beslutning, som tillike skal fastsætte reglerne for dens gjennomførelse, blir at anmelde til handelsregistret og at indrykke to ganger i »Norsk Kundgjørelsestidende«.

Kjendte fordringshavere skal saavidt mulig særskilt varsles om beslutningen. For fordringshaver, hvis tilgodehavende endnu ikke er forfaltent, eller hvis fordring er uviss eller omstridt, blir beløpet, naar han fremsætter begjæring derom inden den nedenfor i fjerde led nævnte frist, at avsette overensstemmende med reglerne i § 80.

Den endelige utførelse av beslutningen kan ikke finde sted, før der fra anden gangs offentliggjørelse i »Norsk Kundgjørelsestidende« er hengaat tre maaneder, dersom selskapet har kjendte fordringshavere kun i Norge, seks maaneder, dersom det har kjendte fordringshavere kun i Europa, samt et aar, dersom det har kjendte fordringshavere paa noget sted utenfor Europa.

Naar beslutningen er bragt til endelig utførelse, blir anmeldelse at avgi derom til handelsregistret. Er dette ikke skedd inden seks maaneder fra utløpet av de i fjerde led nævnte frister, taper beslutningen sin kraft. 19 juli. Nr. 1.

9de kapitel.

Om utenlandske selskapers adgang til at drive virksomhet her i landet.

§ 86. Er et aktieselskap gyldig stiftet i sit hjemland, kan det med iagttagelse av efterfølgende bestemmelser drive virksomhet ogsaa her i landet gjennom en forretningsavdeling (filial, underkontor), staaende under et særskilt styre, om hvis myndighet til at forbinde selskapet like overfor tredjemand gjælder, hvad i § 46, første led er sagt.

§ 87. Forinden en saadan forretningsavdeling som i § 86 omhandlet aapner virksomhet her i landet, har dens styre at indsende anmeldelse til handelsregistret overensstemmende med lov om handelsregistre, firma og prokura av 17 mai 1890. Anmeldelsen skal, foruten hvad der er foreskrevet i nævnte lov, tillike indeholde de i nærværende lovs § 14, andet led nævnte oplysninger — oplysninger angaaende bestemmelser av saadan art som i § 5, nr. 9—12 nævnt, dog kun, dersom selskapet er stiftet i løpet av de sidste fem aar — samt bilægges med styrets egenhändig underskrevne erklæring om:

- a. at der paa hver aktie, hvorfor vederlag skal ydes i penger, er indbetalt det hele beløp, eller forsaavidt angaar bank- og forsikringsselskaper, hvis aktier ikke lyder paa ihænde-haveren og ikke paa et mindre beløp end et hundrede kroner, i bankselskaper mindst en halvpart og i forsikrings-selskaper mindst en fjerdedel av dens paalydende beløp og et like stort beløp paa hver aktie av samme klasse,
- b. at alle indskud i værdigjenstande er ydet.

Med anmeldelsen skal derhos følge en av norsk konsul i hjemlandet bekræftet bevidnelse fra den utenlandske registerfører eller anden vedkommende myndighet om, at selskapet lovlig er kommet i stand og har sit hovedkontor i utlandet.

Undladelse av anmeldelse medfører, at ogsaa herværende styremedlemmer blir personlig og solidarisk ansvarlige.

Stedfundne forandringer, derunder ogsaa aapning av konkurs, blir paa samme maate at anmelde.

§ 88. Forsaavidt et utenlandsk aktieselskaps kapital ikke er fuldttegnet, kan alene den tegnede kapital anmeldes som selskapets aktiekapital.

§ 89. Utenlandsk aktieselskaps herværende forretningsavdeling skal paa ethvert dokument, brev eller bekjendtgjørelse

19 juli. betegne sig med ordene »utenlandsk aktieselskap«, likesom de
Nr. 1. i § 52 og § 77, sidste punktum givne forskrifter finder tilsvarende anvendelse.

§ 90. Medlem av styret for utenlandsk aktieselskaps forretningsavdeling er like overfor tredjemand underkastet det samme ansvar for sine handlinger, som om han var medlem av et norsk aktieselskaps styre.

§ 91. Utenlandske bankselskaper og selskaper, hvor samtlige aktier lyder paa ihæندهaveren, skal hvert aar inden otte maaneder efter regnskapsaarets utgang i »Norsk Kundgjørelses-tidende« la offentliggjøre selskapets aarsregnskap og balanse tillikemed særskilt aarsregnskap for den herværende forretningsavdeling. Efterkommers ikke dette bud, har det utenlandske selskaps herværende styre umiddelbart efter fristens utløp at anmelde dette til handelsregistret og samtidig at offentliggjøre aarsregnskapet for herværende forretningsavdeling.

Anden del.

Om kommanditaktieselskaper.

10de kapitel.

§ 92. Ved et kommanditaktieselskaps stiftelse maa samtlige fuldt ansvarlige medlemmer samt mindst tre kommanditister delta som stiftere eller som indbydere. Enhver, som ved siden av de fuldt ansvarlige medlemmer deltar i stiftelsen, maa tegne mindst én aktie.

Selskapet kan ikke konstitueres, før den hele kommanditkapital er tegnet.

§ 93. Et fuldt ansvarlig medlem kan ikke tegne eller erhverve aktier i selskapet og heller ikke ta viljesbestemt pant i dem. Tilfalder saadanne aktier ham ved arv eller egteskap eller under tvangsinddrivelse til fyldestgjørelse av egen fordring, skal han avhænde dem snarest mulig og senest inden et aar.

§ 94. Like overfor tredjemand kan alene de fuldt ansvarlige medlemmer handle paa selskapets vegne. I alt, hvad der hører til driften av selskapets forretning, er enhver begrænsning i denne myndighet uten retsvirkning like overfor godtroende tredjemand.

§ 95. Denne lovs §§ 4—43, 47—55 og 57—91 finder tilsvarende anvendelse paa kommanditaktieselskaper, dog saaledes, at

a. i den i § 5 omhandlede protokol eller i tegningsindbydel-sen skal angives, i hvilket forhold de fuldt ansvarlige med-

19 juli.
Nr. 1.

lemmer og kommanditkapitalen indbyrdes deltar i selskaps vinding og tap;

- b. valg av styre og repræsentantskap bortfalder;
- c. de om styrets rettigheter og pligter trufne bestemmelser ansees at gjælde de fuldt ansvarlige medlemmer, forsaavidt intet motsat i nærværende kapitel er bestemt;
- d. kommanditisterne vælger aarlig et tilsynsraad, som har:
 1. at føre kontrol med forretningen og regnskapsførselen, men ikke har adgang til at gripe ind i den daglige drift;
 2. at iverksætte generalforsamlingens beslutninger, forsaavidt dette ikke efter vedtægtene paahviler nogen anden.

Løvrig gjælder om tilsynsraadet de om repræsentantskapet givne bestemmelser, forsaavidt intet motsat i nærværende kapitel er bestemt;

- e. de fuldt ansvarlige medlemmer og tilsynsraadet eller et udvalg av dette har i fællesskap at utføre, hvad der efter denne lovs §§ 22 og 30—36 paahviler styret;
- f. hvad der er foreskrevet om aktie-eierne (medlemmene) og aktiekapitalen, blir at anvende paa kommanditisterne og kommanditkapitalen;
- g. et kommanditaktieselskaps likvidation foretages av de fuldt ansvarlige medlemmer og et udvalg av tilsynsraadet i fællesskap, forsaavidt ikke andet er bestemt i vedtægtene, og det heller ikke vedtages mellem de fuldt ansvarlige medlemmer og kommanditisternes generalforsamling, at særskilt styre hertil skal vælges. Hvis der vælges særskilt styre, har det de samme rettigheter og pligter som styret i et aktieselskap.

§ 96. Der kan ikke træffes avtaler om, at generalforsamling eller tilsynsraad uten samtykke av de fuldt ansvarlige medlemmer skal kunne beslutte:

- a. fastsættelse av aarets overskud og utbytte,
- b. ansættelse av prokurist,
- c. forandring av vedtægtene,
- d. forhøielse eller nedsættelse av kommanditkapitalen eller amortisation av aktier,
- e. fjernelse eller optagelse av ansvarlig medlem, selskapets opløsning utenfor det i § 98 nævnte tilfælde eller avhændelse av selskapets formue som helhet.

§ 97. Et fuldt ansvarlig medlems særkreditor kan ikke ta utlæg i nogen av selskapets eiendele eller nogen del av disse, men kan alene fordre sig utlagt, hvad hans skyldner selv er berettiget til at kræve av selskapet som andel i aarsoverskud, saavelsom den andel, han kan kræve sig utbetalt ved selskapets opløsning.

19 juli. Har særkreditor faat endelig utlæg i, hvad der maatte til-
 Nr. 1. komme skyldneren ved selskapets opløsning, kan han kræve sin
 skyldners andel i selskapet utløst saavidt fornødent til at dække
 hans krav; dog har han i saa fald at gi mindst et aars frist
 efter regnskapsaarets utløp. Efterkommes ikke da hans krav,
 kan han kræve selskapet tat under konkursbehandling.

§ 98. Et kommanditaktieselskap, som er stiftet paa ube-
 stemt tid eller paa det eller de fuldt ansvarlige medlemmers
 livstid, blir, forsaavidt intet motsat er avtalt, at opløse efter
 opsigelse fra et fuldt ansvarlig medlem eller fra kommandi-
 tisternes generalforsamling. Opsigelsen maa i mangel av anden
 avtale gives med en frist av mindst et aar efter regnskaps-
 aarets slutning.

Det kan dog i vedtægtene bestemmes, at om et fuldt
 ansvarlig medlem fra sin side opsiges kontrakten, skal det mel-
 lem den uttrædende og de tilbageværende fuldt ansvarlige med-
 lemmer samt kommanditisternes generalforsamling kunne vedta-
 ges, at selskapet skal fortsætte som saadant. Den uttrædendes
 samtykke kræves ikke, dersom selskapet for hans andel av sel-
 skapsgjælden stiller sikkerhet, hvis tilstrækkelighet i tilfælde
 av tvist bestemmes ved lovlig skjøn.

§ 99. Naar skjellig grund foreligger, kan et kommandit-
 aktieselskap ved dom oppløses, saafremt begjæring derom frem-
 sættes av et fuldt ansvarlig medlem eller av kommanditister,
 som tilsammen eier en fjerdedel av kommanditkapitalen. Kom-
 manditisternes begjæring kan kun tages tilfølge, saafremt den
 forut har været undergit behandling i en generalforsamling.
 De har i tilfælde ved sakens irettførsel at fremlægge i retten
 aktier for det angivne beløp; om aktiernes paategning og op-
 bevaring og om undladelsen av betimelig at fremlægge dem
 gjælder, hvad i § 67 er sagt.

Hvis selskapet overfor et fuldt ansvarlig medlem kan kræ-
 ves oppløst, kan de øvrige fuldt ansvarlige medlemmer saavel
 som kommanditisternes generalforsamling isteden kræve dom for
 hans utelukkelse uten oppløsning av selskapet, dersom de er
 enige om fortsættelse paa saadan maate som sagt i § 98,
 sidste led.

Tredje del.

Forskjellige bestemmelser.

11te kapitel.

Om registrering og kundgjørelse.

§ 100. Enhver anmeldelse skal være ledsaget av saa-
 danne oplysninger, at registreringsmyndigheten derved sættes

istand til at bedømme, hvorvidt nærværende lovs forskrifter saavel som vedtægtene er iagttaget. 17 juli.
Nr. 1.

Registreringsmyndigheten har omhyggelig at prøve, hvorvidt det, som begjæres registrert, er stemmende med lovens forskrifter, eller, hvor der handles om en beslutning, hvorvidt denne er tilblit overensstemmende med lov og vedtægter, og den kan kræve sig forelagt alle de oplysninger, som er fornødne til bedømmelse herav. Findes der mangler i denne henseende, blir anmeldelsen at avvise overensstemmende med reglerne i lov om handelsregistre, firma og prokura av 17 mai 1890 § 3.

12te kapitel.

Straffebestemmelser.

§ 101. Den, som undlater at gjøre nogen i denne lov foreskrevet anmeldelse, eller som medvirker dertil, straffes med bøter. Paa samme maate straffes den, som bryter den i § 68 tredje led paalagte taushetspligt, eller som medvirker til, at saadan overtrædelse sker.

Stiftere, indbydere, styremedlemmer eller repræsentanter, som iøvrig overtræder nærværende lovs bestemmelser, eller som medvirker til, at saadan overtrædelse sker, straffes med bøter eller under særdeles skjærpende omstændigheter med fængsel indtil tre maaneder, forsaavidt handlingen ikke indgaar under nogen strengere straffebestemmelse.

§ 102. Hvad der i foregaaende paragraf er bestemt om styremedlemmer og repræsentanter, gjælder i kommanditaktieselskaper om de fuldt ansvarlige medlemmer og om tilsynsraadets medlemmer.

13de kapitel.

Overgangsbestemmelser.

§ 103. Hvis et bestaaende aktieselskap ikke er anmeldt til handelsregistret overensstemmende med lov av 17 mai 1890 § 19, skal saadan anmeldelse ske inden tre maaneder, efterat nærværende lov er traadt i kraft. Inden samme frist har derhos ethvert bestaaende aktieselskap at indsende til handelsregistret en tillægsanmeldelse, forsaavidt noget forhold som omhandlet i § 5 nr. 5—13 er tilstede og oplysning derom ikke findes indtatt i den tidligere anmeldelse; oplysning angaaende forhold av saadan art som i § 5 nr. 9—12 nævnt blir dog alene at medta, dersom registreringen av selskapets stiftelse har fundet sted i løpet av de sidste fem aar, før nærværende lov traadte i kraft.

19 juli. Er der utstedt aktier paa ihændeoverenkomsten, førend den fulde
 Nr. 1. paalydende sum er indbetalt, blir tillægsanmeldelse at avgi til handelsregistret, hvori alene den indbetalte kapital opføres som selskapets aktiekapital, mens den ikke indbetalte del begjæres slettet. Herved gjøres dog ingen forandring i aktie-eiernes forpligtelse like overfor selskapet.

Styret har med hensyn til de her givne forskrifter det i § 19, sidste punktum bestemte ansvar.

§ 104. Paa norske aktieselskaper, som er registrert før nærværende lovs ikrafttræden, eller som blir registrert ifølge forangaaende paragraf, kommer følgende bestemmelse til anvendelse, naar fem aar er forløpet efter lovens ikrafttræden:

2det kapitel, samtlige bestemmelser, dog saaledes, at §§ 20 og 22 kun kommer til anvendelse, naar nye aktier senere utstedes, og § 21 kun ved senere indbetaling paa aktier. Saafremt der paa et bank- eller forsikringsselskaps aktier er indbetalt mindre end i § 22 bestemt, kan dette forhold derhos ogsaa efter utstedelse av nye aktier opretholdes saavel for de nye som for de ældre aktier, naar aktie-eierne for mindrebøyet stiller tilstrækkelig sikkerhet i norske stats- eller hypotekbankobligationer;

3dje kapitel, samtlige bestemmelser med undtagelse av § 30 samt av § 34, tredje led, saafremt overdragelsen ved femaarsfristens utløp allerede gyldig er skedd, og av §§ 31 og 32, første punktum, saafremt aktiebrev da allerede er utstedt;

4de—8de kapitel, samtlige bestemmelser;

11te kapitel;

12te kapitel § 101.

Vil et allerede bestaaende selskap utstede nye aktier, blir § 30 at befølge, forsaavidt de tidligere utstedte aktier fyldestgjør bestemmelserne i denne paragraf. Lyder de ældre aktier alle paa samme sum, skal de nye aktier utstedes paa samme beløp som de oprindelige, selv om dette er mindre end i § 30 krævet. Er der tidligere utstedt aktier av forskjellig størrelse, skal de nye aktier ha samme størrelse som en av de ældre serier hel-aktier, der fyldestgjør kravet i § 30; fyldestgjør ingen av de ældre serier dette krav, skal de nye aktier ha den samme størrelse som de største av de ældre hel-aktier.

I ældre selskaper, som har utstedt aktiebrev, lydende paa navn, men hvor grundfonds-forskrivelse ikke er utstedt for den endnu ikke indbetalte del av aktiekapitalen, maa utbyttekuponen ikke utleveres eller, hvor saadanne ikke benyttes, utbytte ikke utbetales paa aktie, for hvilken grundfonds-forskrivelse ikke er indlevert overensstemmende med § 32.

§ 105. Lyder et bestaaende aktieselskaps aktier paa det

i § 30 nævnte eller et mindre beløb, kan aktiernes paalydende sum ikke yderligere formindskes. 19 juli.
Nr. 1.

For det tilfælde, at et aktieselskap ved nærværende lovs ikrafttræden bestaar av færre end tre medlemmer og disses antal derefter synker, skal antallet bringes op til det ved lovens ikrafttræden bestaaende eller selskapet opløses overensstemmende med de i § 74 givne regler.

§ 106. Har utenlandsk aktieselskap oprettet forretningsavdeling i Norge før nærværende lovs ikrafttræden, blir tillægsanmeldelse at avgi efter de i § 103 givne regler. Iøvrig finder §§ 88—91 anvendelse paa saadan forretningsavdeling.

§ 107. Forskriftene i § 103 finder tilsvarende anvendelse paa allerede bestaaende kommanditaktieselskaper, saaledes at hvad der i nævnte paragraf er bestemt om styret, aktieeierne og aktiekapitalen ansees at gjælde henholdsvis de ansvarlige medlemmer, kommanditisterne og kommanditkapitalen.

Endvidere kommer bestemmelseerne i nærværende lovs §§ 93 og 94, § 95, jfr. §§ 104—106 samt §§ 96—102 til anvendelse paa allerede bestaaende kommanditaktieselskaper.

14de kapitel.

Slutningsbestemmelser.

§ 108. For skifterettens medvirkning efter §§ 68, 70, 74, jfr. § 95, betales til statskassen ti kroner.

Lov om betaling for offentlige forretninger av 6 august 1897 § 36 kommer i tilfælde til anvendelse.

§ 109. Denne lov træder i kraft 1 januar næste aar. Fra samme tidspunkt ophæves enhver bestemmelse, som strider mot den.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 19 juli 1910.

Haakon.

(L. S.)

Konow.

Hesselberg.

19 juli.
Nr. 2.

Lov

om vernepligt og utskrivning.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 13 juli 1910 saalydende:

1ste kapitel.

Om den væbnede magts inndeling og opbud.

§ 1. Den væbnede magt inddeles i landvæbning og sjøvæbning.

Landvæbningen bestaar av 2 opbud: Linje og landvern.

Sjøvæbningen bestaar av 1 opbud.

§ 2. Linjens bestemmelse er at tjene til forsvar av landets interesser, hvorsomhelst det kræves.

Landvernet har samme bestemmelse som linjen, men kan alene anvendes med den begrænsning, som grundlovens § 25 foreskriver.

§ 3. Sjøvæbningens bestemmelse er den samme som linjens.

§ 4. Styrken av de forskjellige vaabenarter, avdelinger og organer i hvert opbud bestemmes av Kongen med Stortingets samtykke.

§ 5. I krigstid, eller naar krig er at befrygte, kan mandskaper utenfor vernepligtsalderen likesom ogsaa mandskaper indenfor denne alder, der ikke tilhører noget av den væbnede magts opbud (§ 1), opbydes som krigsforsterkning (d. e. landstorm ved landvæbningen og kystforsvar ved sjøvæbningen). I denne er enhver vaabenfør mand, som ikke efter § 8 er fritat for vernepligt, tjenstpliktig fra det fyldte 18de til det fyldte 55de aar.

Av krigsforsterkningen kan — i den utstrækning, som hjemles i grundlovens § 25 — det fornødne mandskap anvendes til utfyllning av opbudene; iøvrig opbydes og organiseres krigsforsterkningen efter bestemmelser, der gives av Kongen med Stortingets samtykke.

2det kapitel.

Om vernepligten, fritagelse for vernepligt, vernepligtstidens varighet, frivilliges tjeneste samt om de vernepligtiges forhold med hensyn til bortreise, utvandring eller sjøfart.

§ 6. Enhver indfødt norsk mand, som har den fornødne tjenstdygtighet, er pliktig til efter utskrivning at avtjene vernepligt, saaledes som i det følgende bestemmes.

Andre mænd, som er hjemmehørende her i riket, kan paa- 19 juli.
lægges vernepligt i samme omfang, forsaavidt ingen konvention Nr. 2.
med fremmed stat eller noget undersaatlig forhold til en saa-
dan maatte være til hinder derfor. Dog skal saadanne verne-
pligtige være fri for militærtjeneste, saalænge staten er i krig
med deres fødeland.

§ 7. Fritat for vernepligt er geistlige embedsmænd, prester eller forstandere for ordnede dissentermenigheter utenfor statskirken, lodsoldermænd og faste lodser. I tilfælde av, at en bror i felten er død eller blit vanfør, er derhos den næste bror fritat for utskrivning. Kongen bestemmer forøvrig, i hvilken utstrækning geistlige, der ikke er embedsmænd, kan fritages for utskrivning.

§ 8. Vernepligtstiden er for alle utskrevne mandskaper 20 aar. Herav uttjenes ved landvæbningen de 12 første aar i linjen, de 8 sidste i landvernet. Vernepligtige, som stod i landstormens faste opbud, da loven av 18 september 1909 traadte i kraft, henføres til landvernet og forblir staaende der, til de har staat i 20 aar i begge opbud tilsammen.

Ved sjøvæbningen blir, saavidt omstændighetene tillater det, de ældre aarsklasser at anvende ved kystforsvaret, om saadant maatte bli opsat.

§ 9. Enhver befalingsmand og enhver utskrevet vernepliktig er forpligtet til at motta hvilkensomhelst grad eller kommando, som tildeles dem. Ingen kan dog anvendes i lavere grad end den, han før indehar.

Vernepligtige, der besidder særlig fagdannelse, kan anvendes ved den væbnede magt paa den maate og i saadan stilling, som er stemmende med deres særlige utdannelse. De kan uttages til tjeneste av samme varighet som de stridsdygtige, selv om de efter reglerne om tjenstdygtighet i almindelighet kun tilhører dygtighetsklassen hjelpedygtige (§ 29).

Paa den anden side kan ogsaa mandskaper, der besidder fuld stridsdygtighet, i fornøden utstrækning uttages til indsættelse som ikke-stridende.

§ 10. Naar en avdeling skal sættes paa krigsfot, er enhver av de avdelingen tilhørende personer forpligtet til at forbli staaende i sit opbud, saalænge Kongen finder det fornødent. Dog maa saadan forpligtelse ikke utstrækkes lenger end 6 maaneder, medmindre Stortinget dertil har git sit samtykke.

I krigstid eller paa togt kan ingen paa grund av alder eller forutgaaende tjeneste gjøre fordring paa at avgaa, forinden han erstattes av en anden.

Kongen kan i krigstid, eller naar krig er at befrygte, bestemme, at de utskrevne rekrutter skal indkaldes til opøvelse før den sedvanlige tid.

19 juli. § 11. Til vernepligtens opfyldelse kræves av frivillige
Nr. 2. befalingsmænd, spillemænd, haandverkere og andre frivillige
det samme antal vernepligts-aar som for utskrevne bestemt.

De frivillige av landvæbningen, som maatte ha tjent i
linjen i mer end 12 aar, skal derhos være forpligtet til allike-
vel at staa 8 aar i landvernet.

Har vedkommende staaet som fastlønnet i landvernet og
overgaar til vernepliktig stilling, betragtes han med hensyn til
vernepligt, som om den frivillige tjeneste var utført i linjen.

§ 12. Den, som ønsker at utdanne sig til officer eller
fastlønnet underbefalingsmand, kan, forutsat han besidder for-
nøden tjenstdygtighet, antages som kadet eller underbefalselev
og indføres i saa fald straks i rullerne. Han følger med hensyn
til vernepligt den aarsklasse, hvortil han hører, idet tidsrum-
met mellem ansættelsen som kadet eller underbefalselev og
vernepligtstidens begyndelse blir tillæg til den sedvanlige verne-
pligtstid. Fredstjenesten, der ikke maa være kortere end den,
som gjælder for utskrevne av samme vaabenart, kan dog fri-
villige tillates at utføre før tjenestetiden for aarsklassens ut-
skrevne mandskaper. De nærmere bestemmelser herom, likesom
ogsaa om tjenestepligt m. v. for andre frivillige gives av
Kongen.

For frivillige spillemænd regnes vernepligtstiden fra 1
januar efter deres antagelse, dog ikke førend fra 1 januar
etter deres fylgte 18de aar.

§ 13. Enhver, som har bestaaet avgangseksamen ved
Krigsskolens eller Sjøkrigsskolens øverste avdeling uten at bli
ansat som fast officer, skal, forsaavidt ikke særegne grunde
gjør ham dertil uskikket eller uværdig, uttjene sin resterende
vernepligt som vernepliktig officer. Under samme forbehold
skal enhver, som har bestaaet eksamen for fastlønnet under-
officers-ansættelse ved en underbefalsskole, beskikkes til verne-
pliktig befalingsmand for uttjening av den resterende vernepligt.

§ 14. Forhenværende fastlønnede tjenestemænd i for-
svarsvæsenet, der oppebærer pension, har tjenestepligt i krigstid,
saalænge de overhodet ansees brukbare. Ved indkaldelse til
tjeneste efter denne paragraf maa dog ingen anvendes i lavere
grad end den, han indehadde ved avgangen.

§ 15. Efter 1 januar i det aar, hvori 21 aars alderen
naaes, skal enhver vernepliktig angaaende bortreise, flytning,
utvandring og sjøfart gjøre anmeldelse til indrulleringskommis-
sionen og erhverve dennes tilladelse i den utstrækning, dette
av Kongen maatte bli bestemt. Sjøfarende kan herom hen-
vende sig til mønstringsmanden, hvor saadan er ansat.

Utskrevne mandskaper kan i fredstid tillates at utvandre
av riket, naar de iagttar de av Kongen herfor fastsatte be-

stemmelser. Ved sin tilbakekomst har de uten ophold at 19 juli. melde sig for indrulleringskommissionen (lensmanden, politiet) Nr. 2. paa det sted, hvor de tar bopæl.

Kongen kan, forsaavidt omstændighetene kræver det, i krigstid eller naar krig er at befrygte, forbyde vernepligtige fra 1 januar i det aar, de fylder 18 aar, at forlate riket eller det distrikt, hvori de opholder sig, eller at ta hyre med fartoi i utenriks fart. Forøvrig kan den, som ikke er utskrevet, indtil 1 januar i det aar, hvori han fylder sit 21de aar, forandre opholdssted, foreta reiser indenlands eller utenlands, samt gaa i sjøfart, hvor han vil.

§ 16. Naar en sjøfarende vernepliktig, som paa grund av fravær i utlandet er blit forbigaaet ved utskrivning, vender tilbake, maa han i mellemtiden indtil næste utskrivningsmøte kun utmønstres paa kortere reiser, medmindre han erholder utsættelse.

I de sidste 30 dage før de for indrulleringskredsen berammede utskrivningsmøter maa ingen, som skal møte ved samme, uten krigskommissærens tilladelse paamønstres til utenriks fart.

3dje kapitel.

Om det unge mandskaps indrulling.

§ 17. Av hensyn til verneplikten skal alle unge mænd antegnes i utskrivningsliste (indrulleres) i det aar, hvori de fylder sit 21de aar, hvorefter de føres i denne liste av indrulleringskommissionen, indtil de utskrives eller kjendes fri for utskrivning.

§ 18. Forsaavidt ikke anderledes bestemmes, skal ethvert lensmandsdistrikt og enhver kjøpstad utgjøre en indrulleringskreds, for hvilken haves egen indrulleringskommission og føres særskilt utskrivningsliste. Kongen kan dog bestemme, at et lensmandsdistrikt eller en kjøpstad i eller uten forbindelse med landdistrikt skal inddeles i flere indrulleringskredser, og likeledes, at flere lensmandsdistrikter eller flere kjøpstæder i eller uten forbindelse med landdistrikt skal slaaes sammen til én indrulleringskreds.

§ 19. Indrulleringskommissionen bestaar av en officer som formand og to andre medlemmer, nemlig paa landet lensmanden, i byen en tjenestemand ved politiet efter Kongens nærmere bestemmelse og en for indrulleringskredsen valgt kredsforstander. Valget, hvorunder tillike utkaares en varamand, foretages i kjøpstæderne og de ladesteder, som har særskilt formandskap, av magistrat og formænd og paa landet av formændene. Med hensyn til kredsforstanderens ombudstid,

19 juli. uttrædelse og gjenvvalg forholdes efter de i loven om formands-
Nr. 2. skaper gjældende bestemmelser.

Omfatter en indrulleringskreds mer end et lensmands-distrikt eller en kjøpstad, skal hvert lensmandsdistrikt og hver kjøpstad ha sin kredsforstander. Hvor indrulleringskredsens størrelse eller andre særegne forhold gjør det ønskelig, kan Kongen ogsaa iøvrig bestemme, at der i samme indrulleringskreds vælges to eller flere kredsforstandere, hver for en del av kredsens.

For hvilke og hvormange indrulleringskredser samme officer skal forrette som indrulleringskommissionens formand, bestemmes likeledes av Kongen. I tilfælde av vedkommende officers utkommandering i anledning av feltopsætning overtar indrulleringskommissionens andet faste medlem, lensmanden eller tjenestemanden ved politiet, de formanden paahvilende forretninger mot godtgjørelse, som bestemmes av Kongen.

§ 20. Enhver indrulleringskreds inddeles i roder, og for hver av disse beskikkes en tilstrækkelig skrivekyndig mand som rodeforstander. Inndelingen og beskikkelsen foretages i kjøpstæderne og de ladesteder, som har særskilt formandskap, av magistrat og formænd i forening og paa landet av formændene.

Med hensyn til rodeforstanderens ombudstid, uttrædelse og gjenvvalg forholdes efter de i loven om formandskaper gjældende bestemmelser.

Det paaligger rodeforstanderen at tilveiebringe oplysninger om og føre indseende med det til roden hørende indrulleringspligtige mandskap og likeledes med indrulleringspligtige mandskaper fra andre distrikter, som opholder sig inden roden eller kjøpstaden. Efter derom utfærdigede nærmere forskrifter skal han opta nøiagtig rodeliste over alle de indrulleringspligtige i roden samt gaa indrulleringskommissionen og vernepligtsmyndighetene tilhaande i det, som angaar mandskapernes indrulling og vernepligt.

Kongen kan i den utstrækning, som det findes hensigtsmæssig, bestemme, at de rodeforstanderne i denne lov paalagte forretninger skal overtages av vedkommende lensmand (i byene en tjenestemand ved politiet) mot saadan godtgjørelse, som av Kongen med Stortingets samtykke bestemmes. Inndelingen i roder kan i dette tilfælde bortfalde.

§ 21. Indrulleringskommissioner og rodeforstandere skal være forpligtet til efter Kongens nærmere bestemmelse at bistaa ved tilsigelsen av de utskrevne mandskaper samt ved mandskapers indkaldelse under krig. Rodeforstandernes bistand kan dog kun paakræves inden roden og kjøpstaden, og, bortset fra korrespondanse, indrulleringskommissionens kun inden kredsens.

§ 22. Den, der forretter som kredsforstander, kan kræve sig fritat for andre kommunale ombud, saalænge hans funktionstid varer. Ingen kan samtidig være baade kredsforstander og rodeforstander. Fastlønnede militære tjenestemænd og lensmænd samt polititjenestemænd, som er medlemmer av indrulleringskommission, og tjenestemænd ved udskrivningsvæsenet kan ikke være kredsforstandere eller rodeforstandere.

§ 23. Paa grundlag av rodelisterne opsætter indrulleringskommissionen hvert aars udskrivningsliste for indrulleringskredsen.

Sogneprester, forstandere for dissentermenigheter og andre særegne religionssamfund, magistrater, politiembedsmænd, skolestyrer, konsuler og tjenestemænd ved mønstringsvæsenet er forpligtet til efter Kongens nærmere bestemmelse at bistaa indrulleringskommissionerne med oplysninger og opgaver m. v. i anledning av de unge mandskapers indrulling. Tjenestemænd ved mønstringsvæsenet skal derhos være forpligtet til at yde udskrivningsmyndighetene den bistand og at utføre de forretninger vedrørende kontrollen med de utskrevne sjøvernepligtige mandskaper og disses indkaldelse, som Kongen bestemmer.

Likeledes kan det efter bestemmelse av Kongen paalægges enhver, som avgir grund eller husrum til beboelse av andre, at meddele opgave til rodeforstanderen eller indrulleringskommissionen over de indrulleringspligtige personer, til hvem grund eller husrum avgives og, om saa forlanges, tillike over saadanne personers til- og fraflytning fra hans eiendom eller husleilighet. I kommuner, hvor folkeregister er besluttet istandbragt, bør saadanne opgaver saavidt mulig begjæres avgitt sammen med oplysninger for disse registre og fortrinsvis ved utfylling av letfattelige skemaer, som tilstilles og atter avhentes hos vedkommende.

Personer, hvis opholdssted ikke kjendes, eftersøkes av politiet.

§ 24. Alle udskrivningspligtige, som opholder sig her i landet den 1 januar i det aar, hvori de opnaar 21 aars alder, er forpligtet til at melde sig for rodeforstanderen enten paa hjemstedet eller i den rode, i hvilken de opholder sig, for at bli optatt paa rodeliste. De nærmere regler herom gives av Kongen.

Enhver, som paa det anførte tidspunkt opholder sig utenlands eller i utenriks sjøfart, eller som ved lovlig forfald har været forhindret fra at melde sig for rodeforstanderen, skal likeledes senest inden 15 januar samme aar avgi eller avsende til indrulleringskommissionen paa hjemstedet (eller sidste hjem-

19 juli. sted her i landet) en anmeldelse, der indeholder de fornødne
Nr. 2. oplysninger til hans indrullering.

For mandskaper, hvis utskrivning ikke finder sted i deres 21de aar, kan Kongen bestemme, at den her omhandlede anmeldelse skal gjentages hvert aar, indtil de utskrives eller kjendes fri for vernepligt.

Førere av norske skibe er ansvarlige for, at anmeldelse avsendes av de til deres skibs besætning hørende mandskaper.

§ 25. Hvert aar saa snart som mulig efter det tidspunkt, da de indrulleringspligtige er optat paa rodeliste, holder indrulleringskommissionen et offentlig indrulleringsmøte, hvor rodeforstanderne skal være tilstede og avgi oplysninger om rodens indrulleringspligtige mandskaper samt indlevere sine rodelister. Kommissionens formand avgir ikke møte, medmindre han av særegne grunde er beordret dertil. Er han fraværende, administreres forretningen paa landet av lensmanden, i byene av den polititjenestemand, som er medlem av indrulleringskommissionen. Ved dette møte skal fremstille sig alle i indrulleringskredsen værende indrulleringspligtige mandskaper, som ikke før vet sig optat paa rodelisten, eller som av rodeforstanderen eller av indrulleringskommissionen har faat paalæg om at fremmøte, forat nærmere oplysninger kan bli tilveiebragt eller nærmere undersøkelse anstillet angaaende deres vernepligtsforhold. Lensmanden og nævnte polititjenestemand tilkommer for disse møter en godtgjørelse av kr. 8,00, kredsforstanderen kr. 4,00 daglig foruten i tilfælde skyss- og kostgodtgjørelse efter loven.

4de kapitel.

Om de vernepligtiges utskrivning.

§ 26. Alle vernepligtige skal, forsaavidt de ikke findes aldeles utjenstdygtige, utskrives i det aar, hvori de opnaar 21 aars alder, eller i det nærmest paafølgende, hvori utskrivning kan ske.

Utskrivningen regnes foregaat fra 1 januar i det aar, da mandskaperne fylder sit 22de aar eller for mandskaper, som utskrives efter den ordinære alder, fra 1 januar i et senere aar. For mandskaper, som efter et aars 1 januar utskrives med vernepligtstid sammen med de fra aarets begyndelse utskrevne mandskaper, regnes utskrivningen foregaat fra utskrivningsdagen.

Vernepligtstiden regnes ordinært fra samme tid som utskrivningen.

For mandskaper, som utskrives efter ordinær tid, kan vernepligtstiden bestemmes beregnet fra nærmest foregaaende

1 januar, naar utskrivningen foregaar saa tidlig, at de kan delta i aarets vaabenøvelser. 19 juli.
Nr. 2.

Det kan tillates en vernepligtig at underkaste sig utskrivning indtil 2 aar før den sedvanlige alder, forudsat at han da befindes stridsdygtig (§ 28), eller at det kan avgjøres, at oprykning til bedre dygtighedsklasse ikke vil finde sted inden utskrivningsalderen.

Tidsrummet mellem hans frivillige indtræden og den ordinære utskrivningsalder blir et tillæg til den almindelige vernepligtstid.

Paa den anden side kan der i fredstid meddeles den, som oplyser, at hans velfærd kræver det, utsættelse med utskrivning i indtil 3 aar, undtagelsesvis — navnlig for vernepligtige, der opholder sig utenlands eller i utenriks sjøfart — endnu længer utover den sedvanlige alder.

Den, der har faat utsættelse, maa ikke uten tilladelse forlate landet.

Efter utløpet av den tilstaaede frist medtages han ved første utskrivning uten at nyde nogen anden avkortning i vernepligten end den, som hjemles ved bestemmelsen i § 39, forsaavidt ikke § 41 2den passus kommer til anvendelse.

Kongen kan bestemme, at de i utenriks sjøfart værende vernepligtige under visse forutsætninger betragtes som tilstaat utsættelse med utskrivningen efter behørig indsendelse av den i § 24 paabudte anmeldelse, naar deri indeholdes forklaring om, at den utenrikske fart ønskes fortsat.

§ 27. En gang om aaret avholdes paa saavidt mulig bekvemme steder offentlige utskrivningsmøter i alle landets indrulleringskredser under bestyrelse av krigskommissæren eller en for tilfældet beordret officer. Kongen kan bestemme, at møtet avholdes utenfor indrulleringskredsen, men intet møtepliktig mandskap maa derved paaføres længere reise end høist 20 km. utenfor egen kreds. Bestyrelsen av utskrivningsmøtet kan, naar det findes hensigtsmæssig, overdrages til indrulleringskommissionens formand eller et andet medlem av indrulleringskommissionen, likesom det for avsidesliggende indrulleringskredser med ringe antal mandskaper kan bestemmes, at utskrivningsmøte i enkelte aar ikke blir at avholde, i hvilket tilfælde kredsens samtlige utskrivningspligtige, som ikke er aabenbart utjenstdygtige (§ 28, andet led), utskrives og fremmøter til lægebedømmelse ved rekrutskolens begyndelse.

Indrulleringskommissionens medlemmer er tilstede ved utskrivningsmøtet og fremlægger utskrivningslisten med bilag til gjennomgaaelse. Kredsforstanderen kan dog fritages for fremmøte, dersom hans tilstedeværelse ansees unødvendig. Rodeforstanderne avgir ikke møte, undtagen forsaavidt de enkeltvis

19 juli. indkaldes av vernepliktsstyret. Derhos pligter alle de, hvis
Nr. 2. vernepliktsforhold dengang er gjenstand for avgjørelse, at frem-
stille sig til avhørelse og saavidt fornødent læge-undersøkelse
samt maaling. Ogsaa andre, saavel ældre som yngre, kan ind-
kaldes, naar det til oplysning om deres egne eller andres verne-
pliktsforhold ansees fornødent. For utskrivningsmøtet tilstaaes
lensmanden og vedkommende polititjenestemand samt kreds-
forstanderen samme godtgjørelse som nævnt i § 25.

§ 28. Spørsmålet om militær tjenstdygtighet avgjøres
av en bedømmelseskommisjon, bestaaende ordentligvis av 3
læger — fortrinsvis sanitetsofficerer — eller av 2 læger og en
krigskommissær eller kombattant officer. Efter Kongens nær-
mere bestemmelse kan dog kommissionen bestaa av et mindre
antal læger eller av civile læger istedenfor sanitetsofficerer.

Mandskaper, hvis udygtighet til militær tjeneste kan fuld-
stændig godtgjøres paa anden maate, kan uten forutgaaet læge-
skjøn utslettes av de vernepligtiges tal. Kongen bestemmer
de nærmere regler, hvorefter i saadant tilfælde skal forholdes.

§ 29. De vernepligtige, som ved utskrivningen befindes
enten at ha en høide mindre end 157 cm. eller paa grund av
svakhet eller legemsfeil ikke at være fuldt stridsdygtige uten
dog at være aldeles utjenstdygtige, henføres til en egen klasse,
hjælpedygtige, hvorav mandskap uttages til kusker, sykevogtere,
militære arbeidere og anden tjeneste, hvortil stridsdygtighet
ikke utfordres.

§ 30. Enhver er ved vernepliktsmøte forpligtet til at
forklare sig angaaende sine egne og andres vernepliktsforhold.
Med hensyn til sig selv skal han derhos være forberedt paa i
rimelig utstrækning at føre bevis for sin forklarings rigtighet.

Saavidt fornødent for dette øiemed har vedkommende
offentlige myndighet uten betaling at meddele attest om nær-
ingsvei, borgerlig stilling og lignende forhold, om flytnings-
og reiseanmeldelser, utslettelse av ruller og lister eller over-
førelse fra en rulle eller liste til en anden samt om avskedi-
gelse fra militærtjenesten og deslike omstændigheter.

§ 31. Utskrivningen foretages av vernepliktsmyndighe-
tene, efterat alle aarets utskrivningsmøter er avholdt.

Uttagningen av mandskaper til specialvaabnene og til spe-
cielle tjenesteklasser med særegen fagdannelse sker, forsaavidt
frivillige ikke melder sig i tilstrækkelig antal og kun en del
av de som dygtige til vedkommende vaaben eller tjenesteklassv
noterte mandskaper dertil skal uttages, ved lodtrækning a
krigskommissæren i overvær av 2 vidner. Paa samme maate
sker fordelingen av de sjøvernepligtige til de 2 tjenesteklasser,
som omhandles i § 53.

Det lavere nummer uttages foran det høiere. Kongen

bestemmer, hvorledes der forøvrig skal forholdes med hensyn til lodtrækning. 19 juli.
Nr. 2.

§ 32. Vernepligtsstyret oversender inden hvert aars 1 januar approbert rulle over den i det foregaaende aar utskrevne aarsklasse til hver av de afdelinger, som rekruteres fra utskrivningsdistriktet.

I rullen indføres mandskaperne fortløpende efter indrulleringskredsens nummerorden og inden indrulleringskredsene efter rodenummer.

For afdelinger, som rekruteres fra flere utskrivningsdistrikter, dannes aarsklasserullen ved sammenføining av de fra hvert vernepligtsstyre mottagne dele av rullen.

Kongen bestemmer, hvorledes der iøvrig skal forholdes med hensyn til rullernes opsætning og rulleføring.

Naar rullerne over en aarsklasse er opsat, indføres særskilt for hvert utskrivningsdistrikt senere tilkommende mandskaper fortløpende efter de tidligere indførte. Mandskaper, som i løpet av vernepligtstiden overføres fra en afdeling til en anden, indføres sidst i den nye avdelings rulle efter alle mandskaper av samme aarsklasse og tjenesteklasse.

§ 33. Kongen kan bestemme, at der til utskrivning av sjøfarende avholdes særskilte utskrivningsmøter.

Til sjøfarende henregnes enhver vernepliktig, som har opnaadd minst halvbefarenhetsgraden inden begyndelsen av det aar, hvori han fylder sit 21de aar, eller inden utsættelsetidens utløp, dersom utsættelse med adgang til senere overførelse i sjørullen er ham tilstaaet av generalkrigskommissæren.

Som halvbefaren ansees den, der i 18 maaneder efter det fyldte 15de aar har været i utenriks sjøfart. For maskinister kan efter Kongens nærmere bestemmelse minst 12 maaneders utenriks fart ansees tilstrækkelig.

I hvilket omfang og efter hvilke regler indenriks fart skal gjælde som bestemmelsesgrund for de vernepligtiges befarenhet, fastsættes av Kongen.

Alle sjøfarende, som findes strids- eller hjelpegytge, utskrives til sjøvæbningen.

De for utskrivningen og vernepligten fornødne oplysninger om de sjøfarendes fartstid m. v. meddeles vernepligtsstyret fra mønstringsvæsenet.

Krigskommissæren indfører de sjøfarende i en særskilt rulle.

§ 34. I krigstid kan, forsaavidt forholdene gjør det nødvendig, mandskaper utskrevet til landvæbningen overføres til eller indkaldes til tjeneste ved sjøvæbningen, og omvendt.

§ 35. Mandskaper, som uten gyldig forfald uteblir fra utskrivningsmøtet eller paa grund av uteblivelse fra vaaben-

19 juli. øvelser tilbakeføres til utskrivningslisten, kan utskrives til
Nr. 2. specialvaabnene, forsaavidt der er grund til at anta, at de
dertil er skikket.

§ 36. Utfaldet av utskrivningen bekjendtgjøres ved op-
slag paa bekvemme steder eller paa anden hensigtsmæssig
maate.

§ 37. Enhver maa selv paase, at hans vernepliktsforhold
betimelig kommer under behandling. Det kan saaledes ikke
frita for ansvar, om nogen ved utskrivningsmøte eller anden
forretning ikke blir paaropt eller opfordret til at melde sig.
Den, som har forfald, skal saavidt mulig derom forut gjøre
anmeldelse samt fremsende de fornødne opplysninger. Enhver
pligter at skaffe sig underretning om, hvad der ham vedkom-
mende er passert under en avholdt utskrivning.

Nordmænd i vernepliktig alder, som opholder sig i utlan-
det, skal, naar de der henvender sig til norsk konsulat for at
indføres i nationalitetsprotokol, legitimere, at deres verneplikts-
forhold er i orden. De nærmere bestemmelser med hensyn
hertil gives av Kongen.

§ 38. Er nogen forbigaat og feilen opdages, eller aar-
saken til forbigaaelsen bortfalder, skal han utskrives snarest
mulig og helst medtages under samme utskrivning.

Findes det, efterat utskrivningen er tilendebragt, at nogen
av mangel paa tilstrækkelige opplysninger eller av feiltagelse
urettelig eller til ingen nytte er utskrevet, føres han atter ut
av rullerne og betraktes som ikke utskrevet.

§ 39. Den, som ved unnladelse av anmeldelse, ved ute-
bliven fra møter uten at være hindret ved forfald, som kan
ansees gyldig, eller paa anden maate har bevirket sig forbigaat
eller latt sig forbigaa ved utskrivning, skal siden utskrives
forlods og ansættes ved den mindst søkte vaabenart, til hvil-
ken han er brukbar. Om han end er over den sedvanlige
utskrivningsalder, erholder han allikevel fuld vernepligtstid;
dog skal ingen paa grund av saadant forhold staa lenger i
de faste opbud end til utgangen av det aar, hvori han fylder
sit 50de aar.

§ 40. Har nogen ved bortreise eller paa anden maate
unddrat sig den tjeneste, hvortil han var utskrevet, kan han,
saa snart han paatræffes, utskrives paany, uten at næste almin-
delige utskrivning oppbiees. Er der grund til at frygte for,
at han atter vil forsøke at unddra sig for tjenesten, kan han,
om dertil gives anledning, straks sættes til tjeneste eller i
tilfælde sendes til en orlogsstation eller landmilitært etablis-
sement for at gjøre almindelig arbeide i indtil 4 maaneder uten
avkortning i fredstjenesten, likesom han, om han er sjøfarende,
indtil næste utskrivning er undergit samme indskrænkning med

hensyn til adgang til at gaa i utenriks sjøfart som de i § 16, 19 juli.
1 omhandlede mandskaper. Nr. 2.

Forsaavidt allerede utskrevne mandskaper med behørig tilladelse gaar i utenriks sjøfart, har de ret til at kræve sig avmønstreret fra det skib, hvormed de er forhyret, naar dette fornødiges av hensyn til opfyldelsen av deres vernepligt. Vedkommende skibsfører er i saadanne tilfælde forpligtet til at sørge for, at avmønstring finder sted i betimelig tid.

§ 41. Naar en vernepliktig utskrives i høiere alder end den lovbestemte, uten at dette er foranlediget ved tilstaat utsættelse eller ved ham tilregnelige forhold, og uten at han forøvrig har forsomt, hvad der paahviler ham i henhold til nærværende lov, indsættes han til tjeneste sammen med den aarsklasse, med hvilken han utskrives, men overføres til 2det opbud og utføres av rullerne samtidig med den aarsklasse, med hvilken han efter sin alder egentlig skulde ha været utskrevet. Efter overførsel til 2det opbud paaligger der ham ingen ordinær fredstjeneste.

Den, som ikke inden utløpet av vernepligtstiden i linjen for hans aarsklasse er utskrevet, for de sjøvernepligtiges vedkommende inden utløpet av deres 12te vernepligtsaar, uten at dette er bevirket ved hans egen forseelse eller forsømmelse, skal være fri for utskrivning i fredstid.

§ 42. For vernepligtige, som utvandrer før 1 januar i det aar, hvori de opnaar 21 aars alder, eller efter dette tidspunkt med behørig tilladelse, og som derefter vender tilbake, bestemmes vernepligten efter hjemkomsten overensstemmende med § 41, dog saaledes at tjeneste som maatte være utført før avreisen tilgoderegnes dem ved fastsættelsen av deres aktive tjenestepligt.

Paa vernepligtige, som forlater landet uten tilladelse, anvendes, naar de vender tilbake, bestemmelserne i §§ 39 og 40.

5te kapitel.

Om utskrivningsdistrikterne.

§ 43. Riket inddeles i utskrivningsdistrikter saaledes, at hver infanteribataljon tildeles et rekruterings- eller utskrivningsdistrikt enten alene eller i forening med en eller flere avdelinger av specialvaabnene eller dele av saadanne.

Kongen kan med Stortingets samtykke bestemme, at infanteriregimentet i denne henseende træder istedenfor infanteribataljonen.

Inden regimenterne kan der av utskrivningsmyndighetene foretages utjevning mellem de enkelte bataljoner.

Foranstaaende bestemmelser skal dog ikke være til hinder

19 juli. for, at efter Kongens bestemmelse mindre avdelinger kan til-
Nr. 2. lægges særskilte udskrivningsdistrikter, eller at flere infanteri-
bataljoner kan rekruterer fra et udskrivningsdistrikt, eller at en
infanteribataljon rekruterer fra flere udskrivningsdistrikter.

Ved udskrivningsdistrikternes ordning bør haves for øie, at infanteribataljonernes mandskapsstyrke saavidt mulig blir like stor, samt at ingeniørtroppene, feltartilleriet og kavaleriet fortrinsvis faar mandskaper fra de egne, hvor disse vaaben har sine kvarterer.

Inndelingen kan, naar Kongen finder det nødvendig, for-
andres.

I krig er det for at sikre enhver avdeling det fornødne mandskap tillatt at ta mandskaper fra et andet distrikt end det, som er henlagt til avdelingen.

§ 44. Flytter en vernepliktig, som endnu ikke er utskrevet, fra et udskrivningsdistrikt til et andet, blir han i almindelighet at overføre til det distrikts udskrivningsliste, hvortil han er flyttet; dog har vernepligtsstyret ret til at bestemme, at han skal utskrives i det distrikt, han tidligere tilhørte.

6te kapitel.

Om utskrivningsmyndighetene.

§ 45. For behandlingen av alle mandskapers vernepligtsforhold bestaar vernepligtsstyret av amtmanden og krigskommissæren. Til bistand under møterne kan beordres den hjælp, som behøves.

Vernepligtsstyret — eller paa dets vegne krigskommissæren efter nærmere bestemmelser i reglement utfærdiget av Kongen — avgjør overhodet alle vernepligtsspørmaal, som ikke ifølge særegen forskrift skal indbringes for høiere myndighet, samt fører indseende med de utskrevnes betimelige overflyttelse fra opbud til andet og avskedigelse. Krigskommissæren vaaker derhos over indrulleringen og rulleførselen.

§ 46. Generalkrigskommissæren har overbestyrelsen av, hvad der vedkommer vernepligten og utskrivningen.

§ 47. Finder nogen sine rettigheter med hensyn til vernepligten krænket ved vernepligtsstyrets beslutning eller ved generalkrigskommissærens bestemmelser, kan han underkaste saken avgjørelse av Kongen eller paa-anke beslutningen til Høiesteret, hvor saken er antecipert til foretagelse, saasnt varslat er utløpet, uten hensyn til høiesteretssessionen.

§ 48. Forretningsgangen ved indrulling og utskrivning saavelsom det indbyrdes forhold mellem de derved ansatte embeds-, stillings- og ombudsmænd ordnes ved reglementer og instrukser, som gives av Kongen.

Til alle slags ruller, lister og attester, som føres eller udstedes i anledning av vernepligt og utskrivning, skal, saavidt det hensigtsmæssig kan ske, blanketter uddeles for statens regning. 19 juli. Nr. 2.

7de kapitel.

Om tjenesten.

§ 49. Rekrutøvelserne for de til landvæbningen som stridende utskrevne mandskaper skal gives en varighet av mindst 102 dage ved kavaleriet, mindst 92 dage ved feltartilleriet, mindst 72 dage ved ingeniørvaabenet, mindst 62 dage ved bergartilleriet, mindst 48 dage ved infanteriet, positionsartilleriet og fæstningsartilleriet — marsjdagene ikke iberegnet.

De hjælpedygtige og øvrige som ikke-stridende utskrevne mandskaper ved landvæbningen gives — marsjdagene ikke iberegnet — en rekrutskole av mindst 18 dages varighet i det styrkeforhold, som Kongen med Stortingets samtykke bestemmer.

De i henhold til § 9 uttagne vernepligtige befalingsmænd gjennomgaar instruksionskurser av den varighet, som av Kongen med Stortingets samtykke bestemmes.

Mandskaper, som paa grund av egen forsømmelighet, sygdom eller flere aars fravær mangler fornøden færdighet til tjeneste i sin avdeling under felt, kan efter bestemmelse av generalkrigskommissæren indkaldes til ny rekrutskole i et større eller mindre antal dage.

§ 50. Til andre militære øvelser ved i § 49 nævnte vaaben- og troppearter anvendes mindst 24 dage aarlig ved linjen — marsjdagene ikke iberegnet.

Kongen kan med Stortingets samtykke bestemme, hvorvidt og i hvilken utstrækning mandskapene før og efter utskrivningen skal delta i skyte-øvelser utenfor den tid, da indkaldelse til vaabenøvelser finder sted.

§ 51. I de i § 50 bestemte øvelser for linjen deltar ved infanteriet, kavaleriet, feltartilleriet, bergartilleriet, positionsartilleriet og ingeniørtroppene 1ste, 2den, 3dje og 7de aarsklasse. Ved fæstningsartilleriet deltar 1ste, 2den, 3dje, 4de og 7de aarsklasse.

Hjelpedygtige og andre mandskaper, utskrevet som ikke-stridende, indkaldes til de i denne paragraf omhandlede øvelser i saa stort antal og i saa mange dage, som Kongen med Stortingets samtykke bestemmer.

§ 52. Bestemmelserne i §§ 49—51 skal ikke være til hinder for, at til landvæbningen utskrevne mandskaper i den utstrækning, Kongen med Stortingets samtykke anordner, kan

19 juli. indkaldes til gennemgaaelse av det lovmæssige antal øvelses-
Nr. 2. dage i andre vernepligtsaar inden opbudet og med et andet antal dage i det enkelte aar end ordinært.

Dog bør den halve fredstjeneste senest være avtjent ved utgangen av 3dje tjenesteaar, medmindre den vernepligtige selv har foranlediget utsættelse.

Kongen kan med Stortingets samtykke bestemme, hvorledes der skal forholdes med hensyn til øvelser og indkaldelser under overgangen til en lavere utskrivningsalder.

§ 53. De til sjøvæbningen utskrevne vernepligtige indkaldes i det antal, som flaatens bemanning for krig kræver, til tjenstgjoring i et sammenhengende tidsrum av mindst 6 maaneder.

De øvrige utskrevne sjøvernepligtige indkaldes til tjeneste ved sjøvæbningen i mindst 3 maaneder.

Kongen kan med Stortingets samtykke bestemme, hvorvidt og i hvilken utstrækning de til sjøvæbningen utskrevne militære arbeidere skal indkaldes til tjeneste.

Hvis den sjøvernepligtige ikke selv har søkt utsættelse eller gjennom fravær opnaadd saadan, bør fredstjenesten være optjent inden utgangen av det 3dje vernepligtsaar. For sjøvernepligtige, hvis utdannelse ikke er avsluttet inden dette tidspunkt, kan dog Kongen bestemme længere utsættelse med fredstjenesten.

§ 54. Alle utskrevne mandskaper, som ikke efter foranstaaende paragraffer indkaldes til øvelse, er i fred fri for tjeneste, medmindre:

- a. Stortinget har bevilget de dertil fornødne midler, eller krig er at befrygte,
- b. det paakræves til opretholdelse av retsordenen.

§ 55. Inden hvert opbud indkaldes de yngre aarsklasser foran de ældre; 1ste aarsklasse i landvæbningens linje dog herfra undtat.

Eldre aarsklasser kan uanset foranstaaende anvendes foran yngre, forsaavidt det vilde forvolde betænkelig forsinkelse av krigsopsætningen at vente paa de yngre aarsklasser fra fjernere distrikter. Under samme forutsætning kan ogsaa landvæbningens 1ste aarsklasse anvendes tidligere end i 1ste led bestemt.

Naar kun en del av en aarsklasse tiltrænges indkaldt, skal indkaldelsen foregaa efter den orden, som bestemmes ved lodtrækning.

§ 56. I tilfælde av, at hæren eller flaatens eller nogen del derav skal sættes paa krigsfot, kan vernepligtige med den begrænsning, grundlovens § 25 bestemmer, kaldes til tjeneste ogsaa i tidligere opbud end det, de tilhører, og uanset om den

aarsklasse, hvortil de hører, ikke forøvrig samtidig indkaldes. 19 juli.
 Det samme gjælder om forhenværende vernepligtige befalings- Nr. 2.
 mænd, som er opbudspligtige efter § 5.

Lignende indkaldelse kan ogsaa finde sted i fredstid, naar det gjælder befalsøvelser, særegne instruktionskurser eller ekstraordinære øvelser av feltmæssig art.

§ 57. Naar det av mangel paa frivillige findes nødvendig til de stadig tjenstgjørende afdelinger at indkommandere utskrevne mandskaper av linjen (sjøvæbningen), maa denne tjeneste for de saaledes indkommanderte ikke i fredstid vare længer end 6 maaneder.

Den saaledes utførte tjeneste bør saavidt mulig tilgode-regnes dem som utført fredsovelse.

§ 58. De i dette kapitel omhandlede øvelser kan av Kongen med Stortingets samtykke indskrænkes eller indstilles, naar dyrtid, farsot eller andre usedvanlige omstændigheter gjør det nødvendig.

8de kapitel.

Særegne bestemmelser for Tromsø stift.

§ 59. Landvæbningen i Finmarkens amt organiseres som ett opbud. For tjeneste i opbudet kan Kongen fritta beboere, for hvem fremmøtet til øvelsespladsen maatte falde uforholdsmæssig besværlig.

§ 60. Indtil Kongen anderledes bestemmer, er i Finmarkens amt lensmanden — i byene en tjenestemand ved politiet — indrulleringskommissionens formand og tillægges derfor betaling av statskassen. De valgte kredsforstanderes antal skal, saalænge dette forhold varer, være mindst to for hver kreds.

§ 61. Hvorledes der i Finmarkens amt skal forholdes med hensyn til bestyrelsen av utskrivningsmøterne samt med hensyn til undersøkelsen og bedømmelsen av de vernepligtiges tjenestdygtighet, bestemmes av Kongen.

§ 62. Utskrivning til sjøvæbningen foregaar i Tromsø stift kun, forsaavidt det av Kongen bestemmes.

Naar saadan utskrivning ikke foregaar, er de i stiftet hjemmehørende sjøfarende (§ 33) utskrivningspligtige til landvæbningen eller kystforsvaret (§ 63), om saadant maatte bli opsat.

§ 63. Dersom et kystforsvar bestemmes opsat i Tromsø stift, uttages hertil i fornøden utstrækning saadanne vernepligtige, som er vant til at færdes paa sjøen, og fortrinnsvis de, som ernærer sig ved kystfart.

Vernepligtstiden ved kystforsvaret er den samme som ved landvæbningen.

19 juli. § 64. Indtil anderledes maatte bli bestemt av Kongen
Nr. 2. med Stortingets samtykke, skal de i Tromsø stift til infanteriet
utskrevne mandskaper gives rekrutøvelser av mindst 48 dages
varighet og umiddelbart derefter mindst 24 dages fortsatte
militære øvelser.

De til kystforsvaret utskrevne mandskaper gives øvelse
paa saadan maate og i den utstrækning, som Kongen med
Stortingets samtykke til enhver tid bestemmer.

9de kapitel.

Forskjellige bestemmelser.

§ 65. For lokale til avholdelse av vernepligtsmøter be-
tales godtgjørelse som i § 158 2det led i lov av 6 august
1897 om betaling for offentlige forretninger bestemt.

Utgiftene utredes av statskassen.

§ 66. Paa ethvert norsk fartøi samt paa ethvert mønst-
ringskontor og forhyringskontor kan uten vederlag forlanges
opslaat de bekjendtgjørelser og meddelelser m. v. angaaende
vernepligten, som i saadant øiemed tilstilles fartøisføreren eller
kontoret fra vernepligtsmyndighetene.

§ 67. Den, som retsstridig

undlater at gi nogen anmeldelse, som paahviler ham i
henhold til vernepligtslovens § 15 eller dens § 24,

undlater før reise eller flytning at indhente
nogen i lovens § 15 omhandlet reise- eller flytningstilladelse,

lar sig paamønstre for reiser, som det efter verne-
pligtslovens § 16, jfr. § 40 er ham forbudt at la sig paa-
mønstre for,

uteblir fra noget av de i vernepligtsloven omhand-
lede møter,

undlater at medbringe sin vernepligtsseddel og, for-
saavidt han er sjøfarende, sin sjøfartsbok eller andet sjøfarts-
dokument til utskrivningsmøtet, eller som ikke paa opfordring
av utskrivningsmyndighetene fremskaffer disse dokumenter,

paa henvendelse undlater at gi de i vernepligts-
lovens § 30 omhandlede oplysninger,

som fartøisfører, reder eller hyre-agent til et
fartøis bemanning forhyrer nogen norsk undersaat, hvis sjø-
fartsdokument viser, at han ikke maa la sig forhyre til reisen,

som fartøisfører eller hyre-agent ikke paa be-
hørig maate etterkommer anmodning om opslag paa sit
skib eller kontor av bekjendtgjørelser og meddelelser angaaende
vernepligten,

som skibsfører ikke overensstemmende med
vernepligtslovens § 40 paa vedkommende vernepligtiges for-
langende sørger for hans avmønstring i betimelig tid,

som rodeforstander eller kredsforstander utviser 19 juli.
 skjodesløshet eller forsømmelse i sit ombud, Nr. 2.
 straffes med bøter.

§ 68. Den, som forgaar sig paa nogen maate, som i § 67 omhandlet, i hensigt aldeles at unddra sig for utskrivning eller fra ansættelse ved den væbnede magt, straffes med fængsel fra 3 maaneder indtil 2 aar. For straf fritages han ikke, om han end findes udygtig til militærtjenesten.

Paa samme maate straffes den, som retsstridig bevirker eller medvirker til forgaaelser, der omhandles i nærværende paragraf.

10de kapitel.

Lovens ikrafttræden og ophævede ældre love.

§ 69. De nærmere forskrifter, som er nødvendige til denne lovs gennemførelse, gives av Kongen. Forsaavidt angaar nedsættelse av vernepligtsalderen, træder denne lov i kraft efter bestemmelse av Kongen med Stortingets samtykke, forøvrig efter Kongens nærmere bestemmelse. Fra samme tid ophæves:

Lov om vernepligt og utskrivning av 12 mai 1866, lov om rikets inndeling i distrikter for utskrivning til landvæbningen av 26 mai 1866, lov av 3 juni 1876 indeholdende forandring i og tillæg til de om vernepligt og utskrivning gjældende love, lov av 16 juni 1885 indeholdende forandring i og tillæg til de om vernepligt og utskrivning gjældende love, lov av 6 juli 1892 om utskrivning til sjøvæbningen, lov av 28 juni 1897 angaaende vernepligtens utvidelse til rikets nordlige landsdele, lov av 3 august 1897 indeholdende forandringer i lov om vernepligt og utskrivning av 12 mai 1866, lov av 24 april 1899 indeholdende forandringer i vernepligtsloven av 16 juni 1885, lov av 11 april 1900 indeholdende forandringer i lov av 12 mai 1866 om vernepligt og utskrivning og i lov av 6 juli 1892 om utskrivning til sjøvæbningen, lov av 24 mars 1903 om forandringer i love om vernepligt og utskrivning av 16 juni 1885, 24 april 1899 samt lov av 18 september 1909.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 19 juli 1910.

Haakon.

(L. S.)

Konow.

Hesselberg.

19 juli.

Plakat

om forbud mot transport av stikkelsbærplanter fra ethvert sted inden Lister og Mandals amt.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

I kraft av lov om forbud mod indførsel og transport av stikkelsbærplanter m. v. av 25 april 1907 bestemmes herved:

1. Foruten fra ethvert sted inden den del av landet, der bestaar av de i plakater av 25 april og 31 august 1907 samt 10 september 1909 nævnte amter, skal endvidere transport av stikkelsbærplanter eller dele derav, stikkelsbær dog ikke indbefattet, være forbudt fra ethvert sted inden Lister og Mandals amt, saafremt speciel tilladelse til saadan transport ikke er meddelt av Landbruksdepartementet i henhold til nævnte lovs § 2.
2. Overtrædelse av dette forbud medfører strafansvar.

Hvorefter alle vedkommende har at rette sig.

Git paa Kristiania Slot den 19 juli 1910.

Under Vor haand og rikets segl.

Haakon.

(L. S.)

Konow.

Hesselberg.

19 juli.

Kongelig resolution

av 19 juli.

Justis- og Politidepartementet bemyndiges til at utfærdige paabud om:

1. at personer, som landværts eller sjøværts ankommer til Norge fra landomraade, som ifølge kundgjørelse er smittet av kolera, skal melde sin ankomst til helseraadets ordfører eller tilsynsmand og underkastes eftersyn i 5 dage, regnet fra den dag, de forlot det smittede landomraade;
2. at enhver, som mottar reisende i losji, skal gjøre anmeldelse til helseraadets ordfører eller tilsynsmand om reisende, som kommer fra landomraade, som ifølge kundgjørelse er smittet av kolera.

Kongelig resolution

19 juli.

av 19 juli.

I medhold av lov om laks- og sjørrettfiskerierne m. v. av 8 april 1905 § 29 bestemmes, at det inden den strækning ved utløpet av Aarøelven i Sogndals herred, Nordre Bergenhus amt, hvor det ved kongelige resolutioner av 17 mars 1866, 14 mai 1886 og 30 juli 1902 samt høieste resolution av 15 juli 1904 er forbudt at bruke not med mindre masker end $2\frac{1}{4}$ tomme mellem knuterne, at utstille sættegarn og lignende redskaper og at bruke kilenot, lakseværp og lignende indretning samt drivgarn, tillike skal, forsaavidt angaar den del av denne strækning, som ligger utenfor (østenfor) en linje, trukket fra spidsen av Rundøren til et punkt i Lindviken, der ligger 20 meter øst for et malet hvitt blik i et syaberg, være forbudt at bruke stormaskede kastenøter.

Overtrædelse av denne bestemmelse er belagt med straf.

Kongelig resolution

19 juli.

av 19 juli.

I medhold av lov angaaende jagt og fangst av 20 mai 1899, § 44, bestemmes, at i Akershus amt røi, aarhøne og jerpe skal være fredet fra og med 1 januar til og med 24 august, samt at tiur og aarhane skal være fredet fra og med 1 januar til og med 4 mai samt fra og med 22 mai til og med 24 august.

Denne bestemmelse træder i kraft 1 januar 1911 og gjælder indtil videre, dog ikke lenger end til utgangen av aaret 1915.

Kongelig resolution

19 juli.

av 19 juli.

I medhold av lov angaaende jagt og fangst av 20 mai 1899 § 44 bestemmes, at det for et tidsrum av 5 aar, regnet fra 1 januar 1911, inden Akershus amt skal være forbudt at utsætte, opstille eller bruke snarer, faldstokker eller andrefangstindretninger til fangst av tiur, røi, aarfugl, jerpe, rype, ærfugl samt hare.

 Utgiver: Fred. T. Salicath.